

Hagvísar Seðlabanka Íslands

Yfirlit um þróun efnahagsmála

Seðlabanki Íslands

Apríl 2004

Yfirlit efnahagsmála

- Innlend eftirspurn virðist áfram vera í töliverðum vexti. Veltu- og innflutningstölur benda til svipaðs vaxtar einkaneyslu og undanfarna mánuði. Væntingavísitala Gallup hækkaði í mars í næsthæsta gildi sitt frá upphafi (mars 2001) vegna batnandi mats á núverandi efnahagsástandi. Mat á atvinnuástandinu batnaði töluvert, sem endurspeglar aðrar vísbendingar af vinnumarkaði. Bjartsýni virðist hafa aukist mest á landsbyggðinni, sem er athyglisvert í ljósi þess að þar gera fyrirtæki ráð fyrir að fækka starfsfólki á þessu ári, á meðan fyrirtæki á höfuðborgarsvæðinu vilja fjölga starfsfólki.
- Þótt minnkandi atvinnuleysi og aðrar vísbendingar af vinnumarkaði bendi til töliverðs bata sýnir vinnumarkaðskönnun Hagstofunnar að atvinna hefur ekki aukist í takt við minnkun atvinnuleysis. Atvinnulausum fækkaði um 1.300 og starfandi fjölgaði um 500, u.þ.b. 800 manns hafa því horfið af vinnumarkaði, sé miðað við könnun sem gerð var á sama tíma í fyrra, og atvinnuþátttaka hefur minnkað.
- Vöxtur innlendar eftirspurnar birtist í áframhaldandi örum vexti innflutnings á meðan útflutningur hefur verið slakari en á sama tíma í fyrra. Samdráttur útflutnings endurspeglar reyndar að nokkru leyti mikinn útflutning á sama tíma í fyrra og birgðasöfnun sem ætla má að sé tímabundin. Ennfremur glæddist afli í febrúar og mars, eftir slakan janúar, og mun þess gæta í útflutningi á næstunni.
- Þróun eignaverðs styður áfram við eftirspurn. Eftir nokkurra vikna lægð hefur úrvals-vísitalan hækkað töluvert undanfarinn mánuð. Fasteignaverð á höfuðborgarsvæðinu hefur einnig hækkað verulega undanfarna tvo mánuði eftir hálfis árs stöðnun. Verðhækkunin tengist að hluta vaxandi yfirverði húsbréfa undanfarna mánuði. Ávöxt-unarkrafa verðtryggðra sem óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hefur lækkað nokkuð undanfarinn mánuð og bankavextir einnig. Erlendis hafa langtímavextir verið á upp-leið undanfarinn mánuð, einkum í Bandaríkjunum. Endurspeglar sú þróun jákvæðar hagtölur frá Bandaríkjunum og Asíu.
- Verðbólga jókst nokkuð á ný í apríl. Það má einkum rekja til þess að markaðsverð húsnaðis, sem hafði verið nær óbreytt í nokkra mánuði, hækkaði verulega. Hækkun-ina má einkum rekja til höfuðborgarsvæðisins, en á landsbyggðinni hefur íbúðaverð heldur látið undan síga undanfarna mánuði, þrátt fyrir aukin umsvif á ákveðnum svæðum.

I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar

Verðbólga jókst nokkuð á ný í apríl, eftir tímabil hjöðnunar. Vísitala neysliverðs miðuð við verðlag í byrjun apríl hækkaði um 0,56% frá fyrra mánuði, nokkru meira en markaðsaðilar höfðu gert ráð fyrir (0,35%) og tólf mánaða hækkun vísitölnnar fór úr 1,8% í 2,3%. SveiflukennDIR liðir höfðu ekki mikil áhrif á vísitöluna. Kjarnavísitala 1 hefur reyndar hækkað heldur meira, eða 2,6%, en mismuninn má rekja til hækkunar á verði opinberrar þjónustu. Framhjá henni er horft í kjarnavísitölu 2, sem hefur hækkað jafn mikið og heildarvísitalan. Tæplega helming hækkunar vísitölu neysliverðs má rekja til meiri húsnaðiskostnaðar, en án húsnaðis hefur neysliverðlag hækkað um 1,2%.

Lok vetrarútsölu á fatnaði veldur að jafnaði hækkun vísitölnnar í mars og apríl og hækkaði verð á fatnaði um 5,2% í apríl. Verð á fatnaði er þó enn 0,6% lægra en það var í desember, en 1,9% hærra en fyrir ári. Verð á bensíni og olíu hækkaði um 4,3% milli mánaða. Þrátt fyrir þessa hækkun hefur bensín- og olíuverð lækkað um 0,8% á tólf mánuðum. Verðlag innfluttrar vöru í heild var u.þ.b. óbreytt frá sama tíma í fyrra.

Markaðsverð húsnaðis hafði verið nær óbreytt í nokkra mánuði en tók rösklega við sér í apríl og hækkaði um 1,4% milli mánaða. Tólf mánaða hækkun markaðsverðs húsnaðis nam 7,9% eins og í mars. Hækkunina má einkum rekja til höfuðborgarsvæðisins. Á landsbyggðinni hefur íbúðaverð heldur látið undan síga undanfarna mánuði, þrátt fyrir aukin umsvif á ákveðnum svæðum.

Það sem af er apríl hefur verðbólguálag ríkisskuldabréfa til þriggja ára verið svipað og í mars.

II Framleiðsla og eftirspurn

Veltutölur benda til áframhaldandi vaxtar einkaneyslu. Á fyrsta fjórðungi ársins var velta í dagvöruverslunum 3,8% meiri en fyrir ári. Lægð sem mátti greina í vexti greiðslukortaveltu í byrjun ársins reyndist aðeins skammvinnt flökt. Greiðslukortavelta á fyrsta fjórðungi ársins jókst um 10% frá sama tíma fyrir ári og var vöxturinn í mars enn meiri.

Væntingavísitala Gallup hækkaði í mars í næst hæsta gildi sitt frá upphafi og hið hæsta frá maímánuði í fyrra (kosningamánuðinum). Hækkunina má einkum rekja til batnandi mats á núverandi ástandi, en væntingar til sex mánaða voru áfram mjög jákvæðar. Mat á atvinnuástandinu batnaði verulega, en það hefur hingað til ekki tekið eins vel við sér og mat á efnahagslífinu í heild. Mest hefur bjartsýni aukist hjá fólki af landsbyggðinni og hjá þeim sem hafa lágar tekjur og fremur litla menntun. Fleiri hyggja nú á utanlandsferðir, bifreiða- og önnur stórkaup eða húsnaðis kaup en áður í þriggja ára sögu könnunarinnar.

Sementssala hefur aukist mjög undanfarna mánuði. Á fyrsta fjórðungi ársins var sementssalan tveimur þriðjuhlutum meiri en á sama tíma í fyrra. Það má rekja til þess að sala vegna Kárahnjúkavirkjunar hefur aukist verulega og má gera ráð fyrir að helmingur vaxtarins tengist virkjunarframkvæmdum.

III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

Mikil aukning vöruinnflutnings í janúar gekk að nokkru leyti til baka í febrúar og var innflutningurinn aðeins 1% meiri en fyrir ári. Mun minna var flutt inn af eldsneyti en á sama tíma árið áður, en innflutningur fjárfestingarvöru var sem fyrr mun meiri en fyrir ári. Fyrstu tvo mánuði ársins var vöruinnflutningur á föstu gengi 21% meiri en fyrir ári og vöxtur þriggja mánaða meðaltals svipaður og það sem af er vetri. Bráðabirgðatölur fjármálaráðuneytisins benda til u.þ.b. 30% vaxtar í mars.

Verðmæti útflutnings fyrstu tvo mánuði ársins var á föstu gengi 4% minna en fyrir ári og 11% minni í febrúar. Samdrátturinn stafar að mestu leyti af litlum álútflutningi, en einnig var lítillsháttar samdráttur í útflutningi sjávarafurða.

Mun betur aflaðist í marsmánuði en á sama tíma í fyrra. Uppsjávarafli nam 200 þús. tonnum og botnfiskaflinn var með besta móti, eða um 65 þús. tonn. Það sem af er ári er heildaraflinn þó nokkru minni en í fyrra, sem stafar af u.þ.b. 100 þús. tonna uppsjávarafli. Mikill afli botnfisks, sérstaklega þorsks, veldur því að hratt gengur á aflahéimildir þessa fiskveiðiárs. Útflutningur sjávarafurða fyrstu tvo mánuði ársins var því sem næst óbreyttur frá fyrra ári.

Lítill álútflutningur fyrstu tvo mánuði ársins kann að skýrast af væntingum um verðhækkun. Í ljósi þess að álverð er orðið nokkuð hátt og birgðir hafa safnast hjá álframleiðendum er líklegt að álútflutningur aukist á vormánuðum.

Ekkert lát er á hækkun hrávöruverðs. Grunnmálmar hafa hækkað mest og hefur vísitala grunnmálma hækkað um rúmlega 50% undanfarna 5 mánuði í dölum talið. Verð á kopar og áli hefur ekki verið hærra um átta ára skeið, en náið samband er milli kopar- og álverðs. Verð á áli nálgast nú 1.800 dali tonnið, sem er u.þ.b. þriðjungur hærra en fyrir ári. Matvælaverð hefur einnig hækkað mjög á seinustu mánuðum en minna þó en málmar.

IV Vinnumarkaður og tekjur

Vísendingar af vinnumarkaði benda til þess að vinnuaflseftirspurn sé að aukast. Atvinnuleysi hefur minnkað samfellt frá ágúst mánuði í fyrra. Þá var árstíðaleiðrétt atvinnuleysi 3,5%, en 2,9% í mars sl. Á fyrsta fjórðungi þessa árs voru veitt rúmlega helmingi fleiri atvinnuleyfi en á sama tíma í fyrra og hlutfallsleg fjölgun nýrra atvinnuleyfa var enn meiri. Meðalfjöldi lausra starfa rúmlega tvöfaldaðist á sama tímabili.

Samkvæmt vinnumarkaðskönnun Hagstofunnar var vinnuafslnotkun á fyrsta fjórðungi þessa árs 0,3% (500 manns) meiri en á sama tíma í fyrra, en atvinnulausum fækkaði um 1.300 manns. U.þ.b. 800 manns hafa því horfið af vinnumarkaði, enda minnkaði atvinnuþátttaka (hlutfall fólks á vinnualdri sem eru starfandi eða atvinnulausir í leit að vinnu) úr 80,1% í 79,2%. Meðalfjöldi unninna vinnustunda á viku var óbreyttur frá fyrra ári, eða 40,9. Vinnumagn jókst því sem svarar fjölgun starfandi, eða um 0,3%.

Athygli vekur að samkvæmt könnun Hagstofunnar jókst vinnumagn um 0,9% á höfuðborgarsvæðinu, en dróst saman um 1,3% á landsbyggðinni þrátt fyrir aukna vinnu við virkjanir á Austurlandi. Á höfuðborgarsvæðinu fjölgaði starfandi fólki um 1,5% en meðalfjöldi vinnustunda á viku dróst saman um 0,5%. Á landsbyggðinni fækkaði starfandi fólki um 1,8%, en meðalfjöldi vinnustunda á viku jókst um 0,5%.

Samkvæmt könnun sem Gallup gerði í febrúar og mars um stöðu og framtíðarhorfur veltuhæstu fyrirtækja á Íslandi (sjá nánar hér á eftir), gera fyrirtæki á landsbyggðinni ráð fyrir að fækka áfram starfsfólki á þessu ári um 1,3% en fyrirtæki á höfuðborgarsvæðinu vilja fjölga starfsfólki um 2,1%. Af einstökum atvinnugreinum er mestur vilji til að fækka starfsfólki í sjávarútvegi, eða um 1,9%. Í flutningum og ferðaþjónustu o.fl. er hins vegar búist við fjölgun starfsfólks um 6,3%. Í heild vilja fyrirtækin fjölga starfsfólki um 1,3% yfir árið.

V Opinber fjármál

Hagstofan hefur birt bráðabirgðatölur um opinberan búskap 2002 og fyrstu áætlun um 2003. Rekstrarhalli er áætlaður 11 ma.kr. 2003, eða 1½% af landsframleiðslu á móti 1% 2002. Tvo þriðju má rekja til ríkisins, þriðjung til sveitarfélaga. Afkoman er, samkvæmt spám, betri en meðaltal Evrópubandalagslanda (-2,7%) eða OECD-landa (3,8%), en lakari en á Norðurlöndunum. Birting talna um rekstur ríkissjóðs á þessu ári hefur dregist vegna kerfisbreytinga.

VI Eignamarkaður

Eftir nokkurra vikna lægð hefur hlutabréfamarkaðurinn tekið við sér. Sl. 30 daga hefur úrvalsvísitalan hækkað um tæplega 7% og um 27% frá áramótum. Mest hækkun hefur orðið á hlutabréfum banka, tryggingarfélaganna og verðbréfasjóða.

Verð varanlegra aflaheimilda hefur lækkað um tæplega 7% sl. mánuð, en verð á leigukvóta hækkað. Þessa þróun má rekja til þess að farið er að þrengjast um kvótastöðu útgerða vegna góðra aflabragða undanfarna vikur.

Undanfarna tvo mánuði hefur vísitala fasteignaverðs á höfuðborgarsvæðinu hækkað verulega á ný eftir nokkra lægð. Verðhækkunin tengist að hluta hækkun yfirverðs húsbúnaðar undanfarna mánuði. Vísitala íbúðaverðs í fjölbýli á höfuðborgarsvæðinu hækkaði í mars um 1,1% frá fyrra mánuði, eftir 2,3% hækkun í febrúar. Sl. tólf mánuði nemur hækkun vísitölunnar 8,8%.

VII Fjármálamarkaður

Það sem af er apríl hafa útistandandi endurhverfir samningar innlánsstofnana við Seðlabankann dregist töluvert saman frá fyrri mánuði og voru að meðaltali um 15 ma.kr. samnborið við 25 ma.kr. að meðaltali í mars.

Raunstýrivextir, metnir með reiknuðu verðbólguálagi til tveggja ára voru 3,1% hinn 16. apríl en nokkru lægri 2,7%, miðað við verðbólguálag til þriggja ára. Peningamarkaðsvextir voru örlitlu hærri en stýrivextir Seðlabankans í mars og apríl eftir að hafa verið nokkru lægri undanfarna mánuði. Skammtímavaxtamunur við útlönd var 3,3 prósentur hinn 19. apríl, örlitlu meiri en fyrir mánuði en munurinn var á bilinu 3,1-3,2 prósentur mestan hluta sl. mánaðar.

Ávöxtunarkrafa ríkistryggðra skuldabréfa, bæði óverðtryggðra og verðtryggðra hélt áfram að lækka í apríl og hefur lækkað um 0,2 prósentur undanfarninn mánuð. Bankavextir hafa lækkað nokkuð frá marsbyrjun. Óverðtryggðir meðalvextir eru nú 11,3% og hafa lækkað um 0,3 prósentur og verðtryggðir meðalvextir eru nú 8% og hafa lækkað um 0,2 prósentur.

Það sem af er apríl var gengi krónunnar tæplega 1½% lægra en að meðaltali í mars.

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

Nú kann að sjá fyrir endann á „efnahagsbata án atvinnu“ (jobless recovery) í Bandaríkjunum þar sem störfum er loks farið fjölga. Þá hafa aðrar hagstæðar hagtölur birst að undanfögnu, t.d. ágæt aukning í smásöluverslun og hagnaður fyrirtækja hefur tekið vel við sér. Horfur eru á að hagvöxtur á fyrsta fjórðungi ársins verði yfir 5%, eða nokkru meiri en reiknað hefur verið með til þessa. Undirliggjandi verðbólga er einnig farin að mjakast upp á við og hefur verðbólguhraðinn á árs kvarða verið tæplega 3% undanfarna þrjú mánuði. Þessi þróun eykur líkur á að Bandaríski seðlabankinn hækki stýrivexti á árinu, en þeir hafa verið 1% frá því í júní í fyrra - hinir lægstu í áratugi. Umtalsverð hækkun á ávöxtunarkröfu bandarískra ríkisskuldabréfa sl. 4 vikur bendir til að á skuldabréfmarkaði sé farið að reikna með vaxtahækkun fyrr en áður. Ávöxtunarkrafa ríkisskuldabréfa til fimm ára hafði t.d. um miðjan apríl hækkað um rúmlega 0,7 prósentur á fjórum vikum. Auk sögulega lágra vaxta hefur hagvexti í Bandaríkjunum verið haldið uppi með miklum fjárlagahalla. Þessi mikli halli ásamt litlum einkasparnaði hefur leitt til mesta viðskiptahalla í sögu Bandaríkjanna, sem nemur u.þ.b. 5% landsframleiðslunnar.

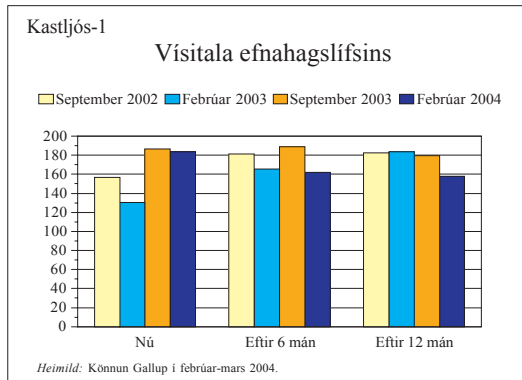
Betur gengur í Japan en á horfðist í upphafi ársins og hagvaxtarþær hafa verið hækkaðar. Útflutningseftirspurn, ekki síst frá Kína og öðrum Asíulöndum, er í vexti og innanlandseftirspurn einnig vaxandi. Fjárfesting glæddist undir lok sl. árs. Vonir standa til að senn taki tímabil verðhjöðnunar enda, en áfram er þó reiknað með umtalsverðri hjöðnun verðvísitölu landsframleiðslu á þessu ári.

Deyfð er enn yfir efnahagslífi á evrusvæðinu, einkum í Þýskalandi, Frakklandi og Ítalíu. Hagvöxtur á svæðinu í heild jókst þó heldur síðari hluta ársins 2003. Samdráttur í smásöluverslun í febrúar, lítill vöxtur iðnarframleiðslu og lækkun væntingavísitalna í Þýskaland benda til lægðar í innanlandseftirspurn og dræms hagvaxtar á fyrsta fjórðungi ársins, þótt hugsanlega megi rekja lægð í Þýskalandi, Frakklandi og Ítalíu að einhverju leyti til fárra vinnudaga. Sterk evra heldur aftur af iðnaðarframleiðslu til útflutnings. Atvinnuleysi hefur verið óbreytt allt sl. ár, 8,8%, og horfur eru á dræmum vexti einkaneyslu nema atvinnuástand batni. Á jákvæðari nótum, þá hefur vísitala innkaupastjóra iðnfyrirtækja (Reuters Eurozone Manufacturing PMI) hækkað nokkuð.

Iðnaðarframleiðsla í Bretlandi dróst saman í febrúar. Illa hefur gengið í framleiðslugeiranum að undanfögnu og ef miðað er við þriggja mánaða meðaltal hefur verið þar samfellur samdráttur frá því í október á síðasta ári. Sterk staða pundins veldur erfiðleikum í útflutningsframleiðslunni. Atvinnuástand er hins vegar gott vegna uppgangs í þjónustugeira og ráðninga opinberra aðila. Atvinnuleysi mælist nú 2,9%, störfum fjölgar og merki eru um launaskrið. Húsnæðisverðbólga er viðloðandi þrátt fyrir nýlegar vaxtahækkanir Englandsbanka. Þessar aðstæður eru hagstæðar fyrir einkaneyslu og eru horfur á kröftugum vexti á fyrsta fjórðungi ársins. Fyrstu tvo mánuði ársins jókst velta í smásölu um 7% frá sama tíma fyrir ári.

IX Kastljós: Staða og viðhorf íslenskra fyrirtækja

Í febrúar og mars sl. spurði IMG Gallup fyrir Seðlabanka og fjármálaráðuneyti forráðamenn stærstu fyrirtækja landsins um stöðu fyrirtækjanna og framtíðarhorfur. Einnig var spurt um mat á efnahagsástandi og -þróun. Í úrtakinu voru 400 veltuhæstu fyrirtæki landsins og svörðu tæp 80%. Þetta er í fjórða sinn sem slík könnun er gerð.

Aðstæður í efnahagslífi góðar en horfur á frekari bata réna

Svarendur voru almennt ánægðir með ríkjandi aðstæður í efnahagslífinu. Ríflega 62% aðspurðra töldu aðstæður góðar, tæpur þriðjungur að þær væru hvorki góðar né slæmar en rúm 5% að þær væru slæmar. Þegar svörin eru vegin saman kemur út vísitölugildið 184, en vísitalan getur hæst orðið 200. Þetta eru svipaðar niðurstöður og þegar spurt var í september 2003.

Þegar horft er sex mánuði fram í tímann töldu tveir þriðju hlutar svarenda að ástandið yrði óbreytt, u.þ.b. fjórðungur að það myndi batna og 7% að harðna myndi

í ári. Vísitalan mælist 162 og er það töluvert lægra en í síðustu könnun. Mun fleiri telja nú að aðstæður breytist ekki á næstunni. Rétt er að hafa í huga að viðmiðunin skiptir miklu máli í þessu sambandi: Þegar lítil ánægja er með ríkjandi ástand kann að vera tilhneiging til að horfa hýrum augum til framtíðarinnar, og öfugt, en auðvitað ráðast svör líka af aðstæðum og því sem í sjónmáli er. Rétt er að hafa í huga að á spurningatímabilinu stóðu kjaraviðræður yfir og lyktir ekki komnar fyrr en undir lok þess. Því ríkti óvissa um laun sem eru stór liður í útgjöldum fyrirtækjanna. Mat á horfum til tólf mánaða var svipað og til sex mánaða. Vísitalan lækkar frá síðustu mælingu fyrst og fremst vegna þess að fleiri telja að efnahagsaðstæður verði óbreyttar eða versni.

Forráðamenn í sjávarútvegi eru áberandi svartsýnni á framtíðina en aðrir enda hefur afurðaverð þar lækkað og gengi krónunnar haldist hátt.

Áform um aukna veltu, fjölgun starfsfólks og fjárfestingu

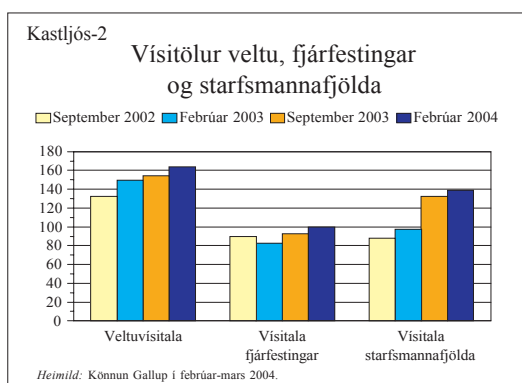
Í heild horfir vænlega í rekstri fyrirtækjanna. Vísitölur veltu, hagnaðar, fjárfestinga og starfsmannafjölda hækka frá síðustu könnun. Sjávarútvegur á þó greinilega erfiðar uppdráttar en aðrar atvinnugreinar.

Meirihluti fyrirtækja ætlar að auka umsvif sín, eins og reyndar má reikna með í meðalárferði. Tæp 60% töldu að velta yrði meiri í ár en í fyrra en aðeins 13% að hún minnki. Veltuvísitalan hefur farið stígvaxandi frá því að fyrsta könnunin var gerð í september 2002. Sjávarútvegsfyrirtæki skera sig aftur úr. Þriðjungur forsvarsmanna þeirra taldi að velta myndi aukast á árinu en röskur þriðjungur að hún yrði minni.

Vísitala fjárfestingar er 100 og hefur aldrei mælst hærri. Um fjórðungur fyrirtækja hyggur á meiri fjárfestingu árið 2004 en í fyrra, annar fjórðungur ætlar að draga úr fjárfestingu og helmingur gerir

råd fyrir að fjárfesta álíka mikið. Atvinnugreina munur er töluverður. Í sjávarútvegi, iðnaði og framleiðslu, og ráðgjöf og þjónustu sjá forráðamenn fram á minni fjárfestingu en áformuð eru í öðrum greinum.

Fleiri ætla að fjölga starfsmönnum en fækka næstu sex mánuði eða 28% á móti 13% og 59% telja að starfsmannafjöldi muni ekki breytast. Enn eru svör á annan veg í sjávarútvegi. Þar segjast 27% fyrirtækja ætla að fækka starfsmönnum á næstu sex mánuðum en 64% telja að engar breytingar verði í mannhaldi.

Verðbólguvæntingar í takt við verðbólguþéttun næstu tvö ár

Að meðaltali bjuggust svarendur við 2,8% hækkun neysluverðsvísitölu á næstu 12 mánuðum og 5,3% hækkun næstu 24 mánuði. Þá gerðu þeir ráð fyrir að krónan yrði 2,6% veikari eftir tólf mánuði, en meðallaun hækki um 2,9% á næstu sex mánuðum. Þá ber að hafa í huga, eins og komið hefur fram, að könnunin var að mestu leyti framkvæmd áður en kjarasamningum lauk.

Í Hagvísunum er notast við talnagögn sem tiltæk voru 21. apríl 2004.

Yfirlitstafla Hagvísu

I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar ¹	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Breyting (%)			Áhrif á VNV (%)	12 mán. br. fyrir ári (%)
			frá fyrri mánuði	yfir 6 mánuði ²	yfir 12 mánuði		
Vísitala neysluverðs (VNV) (maí 1988=100)	apríl '04	232,0	0,6	2,6	2,2	.	2,3
Kjarnavísitala 1 (VNV án búvöru, grænmetis, ávaxta og bensíns)	apríl '04	131,5	0,5	2,6	2,7	2,4	2,4
Kjarnavísitala 2 (kjarnavísitala 1 án opinberrar þjónustu).....	apríl '04	131,8	0,6	2,3	2,3	1,9	2,1
Innlendar vörur án búvöru og grænmetis	apríl '04	127,8	0,1	-0,8	-0,2	0,0	0,2
Búvörur og grænmeti.....	apríl '04	116,1	-0,7	-2,2	-0,4	0,0	-2,3
Innfluttar vörur án áfengis og tóbaks	apríl '04	110,7	1,2	2,6	0,3	0,1	-0,7
- mat- og drykkjarvörur.....	apríl '04	120,2	-1,6	1,2	-2,5	-0,1	-5,5
- nýr bíll og varahlutir.....	apríl '04	118,7	0,3	4,2	3,6	0,2	-0,7
- bensín.....	apríl '04	125,9	4,1	12,1	-1,0	0,0	8,5
- innfluttar vörur aðrar.....	apríl '04	101,2	1,2	-0,4	-0,6	-0,1	-1,7
Húsnæði.....	apríl '04	175,1	1,0	4,7	7,0	1,3	8,3
Opinber þjónusta.....	apríl '04	134,1	0,0	7,1	5,9	0,4	6,6
Önnur þjónusta.....	apríl '04	139,1	0,2	3,1	2,4	0,6	2,7
Dagvara.....	apríl '04	119,9	-2,2	-4,5	-2,4	-0,4	-2,7
Innflutningsgengisvísitala (31. des. 1994=100)	31. mars '04	104,6	3,1	-3,1	2,5	.	-12,0

	Nýjasta tímabil	Vænt 12 mán. verðbólga	Breyt. frá síðustu könnun	Vænt 12 m. verðbólga fyrir ári	Vænt verðbólga á ársvarða næstu 2 ár	Hugmynd um verðb. sl. 12 mán.
Verðbólguvæntingar m.v. verðbólguálag vaxta ³	16. apríl '04	1,8	.	.	2,1	2,5
Verðbólguvæntingar fyrirtækja	febrúar '04	2,8	-0,1	.	2,6	.
Verðbólguvæntingar almennings.....	febrúar '04	3,3	0,2	3,6	.	3,0

1. Grunntímabil vísitalna: Vísitala neysluverðs: maí 1988; aðrar verðvísitalur undirflokkar: mars 1997=100. 2. Umreiknað til ársraða. 3. Reiknað verðbólguálag til 2 og 3 ára miðað við mismun ávöxtunarkröfu óverðtryggðra ríkisbréfa og verðtryggðra spariskírteina með sama líftíma.

II Framleiðsla og eftirspurn	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting i % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
Landsframleiðsla (ma.kr.)	4. ársfj. '03	211,8	200,8	.	4,9	806,4	4,0
Þjóðarútgjöld (ma.kr.)	4. ársfj. '03	223,8	199,5	.	10,2	833,6	8,1
Einkaneysla (ma.kr.)	4. ársfj. '03	119,1	110,3	.	6,4	448,0	6,4
Samneysla (ma.kr.).....	4. ársfj. '03	55,3	52,2	.	2,2	212,6	3,0
Fjármunamyndun (ma.kr.).....	4. ársfj. '03	49,5	36,8	.	32,7	174,5	19,0
Útflutningur vöru og þjónustu (ma.kr.).....	4. ársfj. '03	66,7	72,3	.	-3,9	284,5	-0,7
Innflutningur vöru og þjónustu (ma.kr.)	4. ársfj. '03	-78,6	-71,0	.	10,8	-311,6	9,7
Velta innanlandsgreina skv. virðisaukask.skýrslum (ma.kr.) ¹ ..	nóv.-des. 2003	244,8	149,7	-3,7	8,1	966,6	6,5
Dagvöruvelta (nóv. 2001=100).....	mars '04	109,3	105,2	9,2	3,9	104,3	3,8
Greiðslukortavelta (ma.kr.) ¹	mars '04	47,6	39,3	9,8	20,2	130,7	9,7
Velta skráðra fyrirtækja (ma.kr.).....	jan.-des. '03	324,0	292,4	.	.	324,0	10,8
Sementssala (þús. tonn)	mars '04	15,1	8,4	33,3	79,2	35,5	65,4
Nýskráning bifreiða (stk.).....	febrúar '04	963	792	1,2	21,6	1.915	24,0

Skýring: Allar breytingar fjárhæða á milli tímabila eru raunbreytingar. 1. Breytingar eru reiknaðar út frá árstíðarleiðrétum tölum.

III Útanríkisviðskipti og ytri skilyrði	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting i % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
Verðlag sjávarafurða í erlendum gjaldmiðli (jan. 1999 = 100)	mars '04	92,5	99,0	-2,8	-6,6	94,2	-6,2
Verðlag áls á heimsmarkaði (\$/tonn).....	apríl '04	1.782	1.332	7,6	33,8	1.682	21,8
Verð olíu á heimsmarkaði (\$/fat).....	apríl '04	34,2	25,2	1,9	35,7	32,6	9,2
Botnfiskafli (þús. tonn).....	mars '04	65,2	58,1	48,7	12,2	141,6	15,2
Uppsjávarafli (þús. tonn)	mars '04	196,8	123,3	-11,2	59,6	492,7	-17,5
Vöruútflutningur (án skipa og flugvéla, ma.kr.) ¹	febrúar '04	14,2	15,9	-14,2	-9,9	30,9	-1,5
- sjávarafurðir (ma.kr.) ¹	febrúar '04	9,2	9,6	3,3	-3,1	18,2	0,0
- ál (ma.kr.) ¹	febrúar '04	2,2	3,3	-11,8	-32,7	4,8	-29,4
- aðrar iðnaðarvörur (ma.kr.) ¹	febrúar '04	2,2	2,5	-51,9	-9,2	6,9	23,7
Vöruinnflutningur (án skipa og flugvéla, ma.kr.) ¹	febrúar '04	14,1	13,9	-13,1	2,5	30,5	22,1
Vöruskiptajöfnuður (án skipa og flugvéla, ma.kr.) ¹	febrúar '04	0,1	2,0	.	.	0,3	.
Útflutningur þjónustu (ma.kr.) ¹	4. ársfj. '03	21,2	23,5	-39,6	-7,3	80,3	5,6
Innflutningur þjónustu (ma.kr.) ¹	4. ársfj. '03	27,9	24,6	-13,5	16,5	85,7	16,3
Raugengi m.v. verðlag (1980=100)	1. ársfj. '04	96,6	94,3	3,8	2,4	96,6	2,4

1. Breytingar á vöru- og þjónustuviðskiptum við útlönd eru á föstu gengi.

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá ¹		Frá ársbyrjun ²	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi fyrri ári (%)	Breyt. frá f. ári (%)
IV Vinnumarkaður og tekjur							
Fjöldi atvinnulausra.....	mars '04	4.991	5.645	-106	-654	5.059	-8,6
Hlutfall atvinnulausra, árstíðarleiðrétt (% af mannafla).....	mars '04	2,9	3,3	0,0	-0,4	2,9	-0,3
Atvinnuleysi skv. vinnumarkaðskönnun (% af mannafla).....	1. ársfj. '04	3,1	3,9	0,2	-0,8	3,1	-0,8
Laus störf á vinnumiðلونum.....	mars '04	482	296	35,0	62,8	411	105,5
Útgáfa nýrra atvinnuleyfa.....	mars '04	88	44	-5,4	100,0	293	128,9
Útgáfa atvinnuleyfa alls.....	mars '04	283	179	-11,8	58,1	907	61,7
Launavísitala (des. 1988=100).....	febrúar '04	245,4	237,5	0,2	3,3	245,2	3,3
Kaupmáttur launa m.v. launavísitölu (1990=100).....	febrúar '04	133,6	132,3	0,5	1,0	133,3	1,0

1. Breytingar á fjölda atvinnulausra sýna fjölgun/fækkun; breytingar á hlutfalli atvinnulausra sýna hækkun/lækkun (einingin prósentu); allar breytingar vísitalna og breytingar á útgáfu atvinnuleyfa og fjölda lausra starfa eru hlutfallslegar (%). 2. Meðal mánaðarlegur fjöldi atvinnulausra og lausra starfa það sem af er árinu, meðaltal atvinnuleysisshlutfalls en uppsafnaður fjöldi atvinnuleyfa. Breytingar á hlutfalli atvinnulausra sýna hækkun/lækkun (einingin prósentu); allar aðrar breytingar eru hlutfallslegar (%).

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Gildi f. ári (%)	Breyt. frá f. ári (%)
V Opinber fjármál							
Tekjuafgangur ríkissjóðs (ma.kr.).....	des. '03	-0,7	0,0	-	-	-8,9	-
Tekjuafgangur ríkissjóðs, hlutfall af tekjum (%).....	des. '03	-3,0	0,1	-	-	-3,4	-
Hrein lánsfjárförf (ma.kr.).....	des. '03	-3,3	-1,3	-	-	-11,8	-
Hrein lánsfjárförf (% af tekjum).....	des. '03	-14,8	-6,3	-	-	-4,6	-
Tekjur ríkissjóðs (ma.kr.).....	des. '03	22,3	20,3	8,2	7,0	259,8	8,8
- af virðisaukaskatti (ma.kr.).....	des. '03	6,9	6,3	-4,9	6,3	80,3	6,7
- af staðgreiddum tekjuskatti & tryggingargj. (ma.kr.).....	des. '03	6,8	5,9	3,5	11,3	79,7	6,4
- af innflutningi og áfengi (ma.kr.).....	des. '03	1,5	1,3	-2,2	11,7	17,5	10,1
Útgjöld ríkissjóðs (ma.kr.).....	des. '03	22,9	20,3	2,1	10,4	268,7	6,6

Skýring: Allar tölur nema í tveimur öftustu dálkum miðast við 4 mánaða meðaltöl, fram til þess mánaðar sem tilgreindur er. Allar breytingar fjárhæða á milli tímabila eru raunbreytingar.

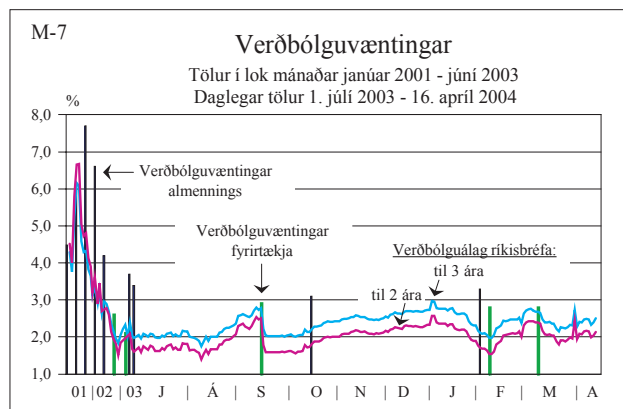
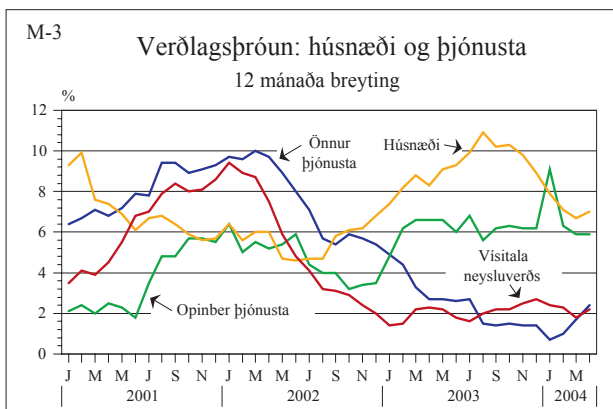
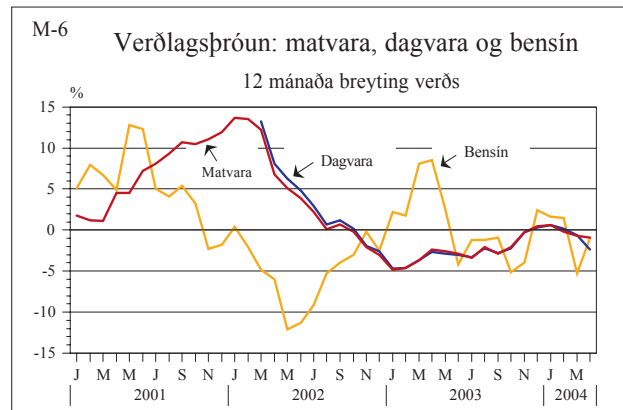
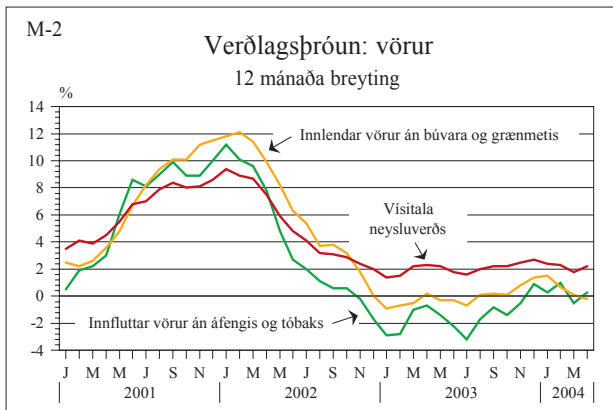
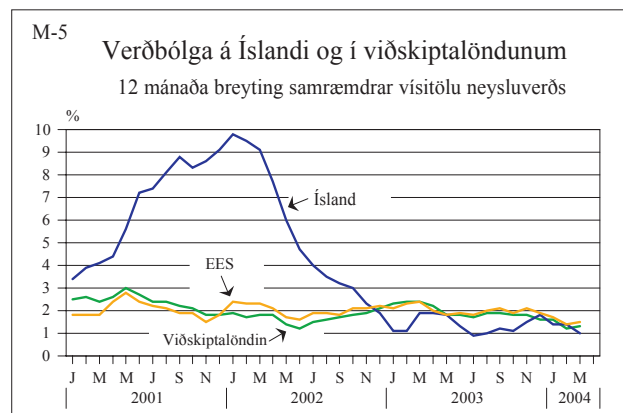
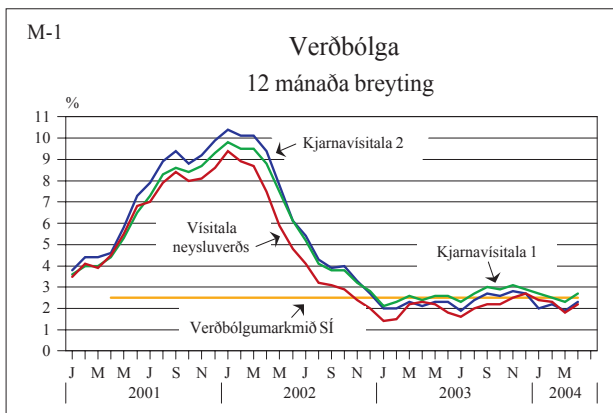
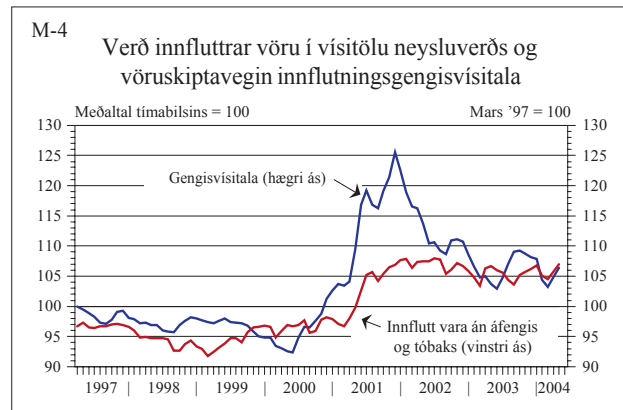
	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Meðal-tal	Breyt. frá f. ári (%)
VI Eignamarkaðir							
Úrvalsvisitala, mánaðarmeðaltal (des. 1997=100).....	mars '04	2.537,6	1.393,2	4,1	82,1	2.418,0	77,1
Heildarvisitala aðallista, mánaðarmeðaltal (des. 1997=100)....	mars '04	2.465,8	1.463,6	4,1	68,5	2.351,1	63,2
Velta, mánaðarleg (ma.kr.).....	mars '04	57,9	50,7	-4,4	14,3	168,3	44,2
Verð íbúða í fjölbýli á höfuðb.svæði (jan. 1999=100).....	mars '04	168,3	154,6	1,1	8,8	165,8	8,9
Raunverð íbúða alls á höfuðb.svæði (jan. 1996=100).....	des. '03	144,9	132,4	-0,1	9,4	141,2	9,9
Aflahlutdeild (kr./kg.).....	mars '04	1.160	1.250	0,0	-7,2	1.190	-2,2

	Nýjasta tímabil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
				næsta tíma-bili á undan	fyrri ári	Meðal-tal fyrri ári (%)	Breyt. frá f. ári (%)
VII Fjármálamarkaðir							
Útlán innlánsstofnana til innlendra aðila (ma.kr.).....	febr. '04	854,3	696,6	2,3	21,4	.	.
að fráðregnum æt. gengis- og vísitölu áhrifum ¹ (vísitala)	febr. '04	202,9	164,9	2,3	21,9	.	.
- að raungildi (jan. 2001=100)	febr. '04	121,6	100,9	1,7	20,5	.	.
Útlán lánakerfisins (ma.kr.).....	des. '03	2.231	1.983	2,9	12,5	.	.
M3 (ma.kr.).....	febr. '04	482,2	393,4	-2,2	22,6	.	.
Stýrivextir Seðlabankans (%).....	16. apríl '04	5,3	5,3	0,0	0,0	5,3	-0,2
Peningamarkaðsvextir, 3ja mán (%).....	16. apríl '04	5,4	5,3	0,1	0,1	5,2	-0,5
Ríkisvixlavextir, 3ja mán (%) ¹	16. apríl '04	4,2	4,8	-1,1	-0,7	4,9	-0,4
Skammtímaraunvextir 3ja mán r.vix m.v. verðb.álag (%) ²	16. apríl '04	2,1	2,2	-0,9	-0,1	2,8	0,1
Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa, (4½ ár, fl. RIKB 07 0209) (%) ²	16. apríl '04	5,6	7,1	-1,3	-1,5	6,8	-0,3
Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa, (11 ár, RIKB 13 0517) (%) ²	16. apríl '04	5,9	8,0	-1,4	-2,1	7,2	-0,6
Ávöxtunarkrafa húsbréfa til 25 ára (IBH 26 0315) (%) ²	16. apríl '04	3,6	5,0	-0,9	-1,4	4,4	-0,6
Ávöxtunarkrafa húsbréfa til 40 ára (IBH 41 0315) (%) ²	16. apríl '04	3,5	4,9	-0,9	-1,4	4,3	-0,6
Ávöxtunarkrafa spariskírteina til 5 ára (RIKS 05 0410) (%) ²	16. apríl '04	3,1	4,3	-0,5	-1,2	3,6	-0,7
Ávöxtunarkrafa spariskírteina til 15 ára (RIKS 15 1001) (%) ²	16. apríl '04	3,2	4,8	-0,8	-1,6	3,9	-0,9
Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisjóða (%) ²	16. apríl '04	11,4	12,0	-0,1	-0,6	11,5	-0,7
Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisjóða (%) ²	16. apríl '04	8,1	9,2	-0,1	-1,1	8,3	-1,1
Gengisvisitala krónunnar (31. des. 1991=100) ²	16. apríl '04	122,9	121,4	2,1	1,3	120,8	-1,2

1. Breytingar milli tímabila eru reiknaðar út frá tölum sem leiðréttar hafa verið fyrir sameiningu reksturs Glitnis og Íslandsbanka í maí 2003. 2. Allar tölur nema í tveimur öftustu dálkum miðast við 4 vikna meðaltöl, til þess dags sem tilgreindur er.

I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar

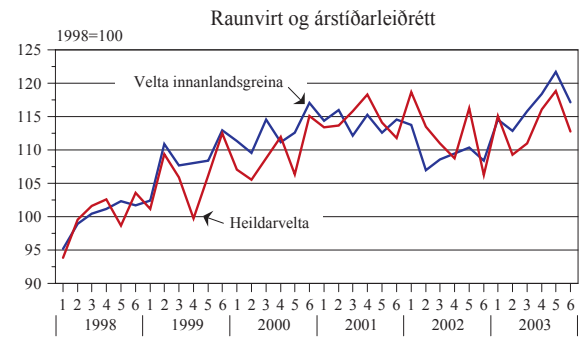
- Vísitala neysluverðs hækkaði um 0,6% í apríl.
- Markaðsverð húsnæðis hækkaði um 1,4% (vísitöluáhrif 0,17%).
- Verð á fötum og skóm hækkaði um 5,2% (vísitöluáhrif 0,29%).
- Verð á bensini og olíu hækkaði um 4,4% (vísitöluáhrif 0,16%).
- Fyrri hluta apríl var verðbólguálag til þriggja ára að meðaltali 2,5% og til fimm ára 3,1%, samanborið við 2,4% og 3,1% í mars.

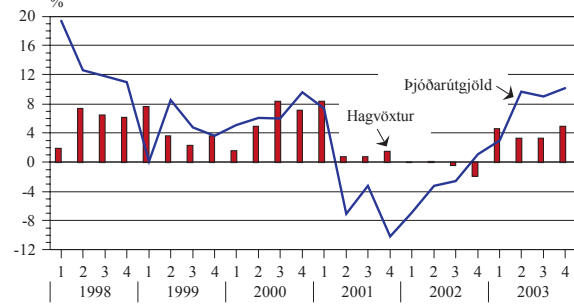
II Framleiðsla og eftirspurn

- Dagvöruveltan í mars sl. var 3,9% meiri að raunvirði en í sama mánuði í fyrra.
- Greiðslukortavelta í mars var 20% meiri að raungildi en fyrir ári.
- Væntingavísitala Gallup hækkaði í mars í næsthæsta gildi sitt frá upphafi og hið hæsta frá maímánuði í fyrra.
- Sementssala á fyrsta fjórðungi ársins var um 65% meiri en fyrir ári.

M-11 Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum

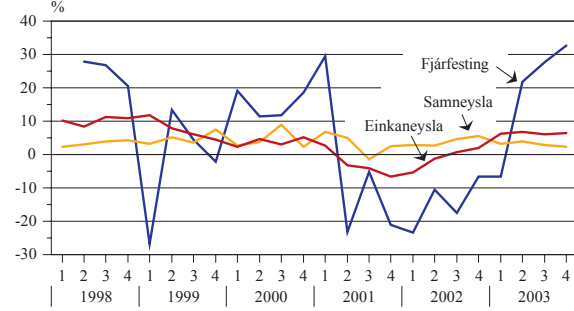
M-8 Ársfjórðungslegur hagvöxtur og þjóðarútgjöld
Magnbreyting frá sama ársfjórðungi fyrra árs

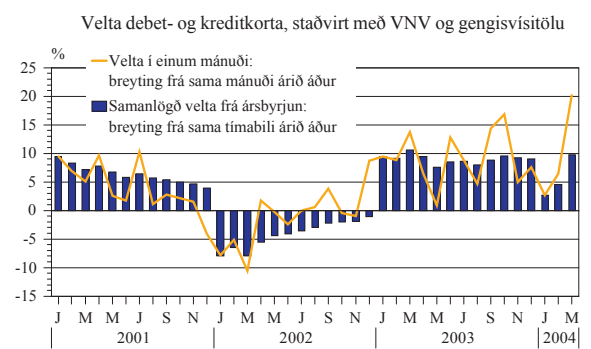
M-12 Dagvöruvelta

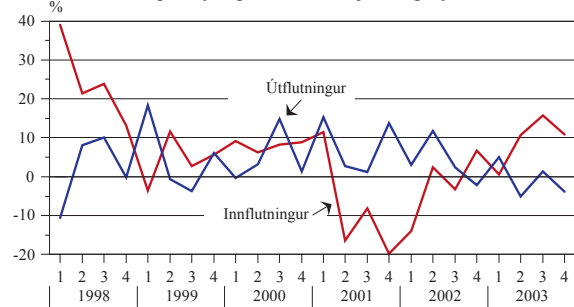
M-9 Ársfjórðungsleg neysla og fjárfesting
Magnbreyting frá sama ársfjórðungi fyrra árs

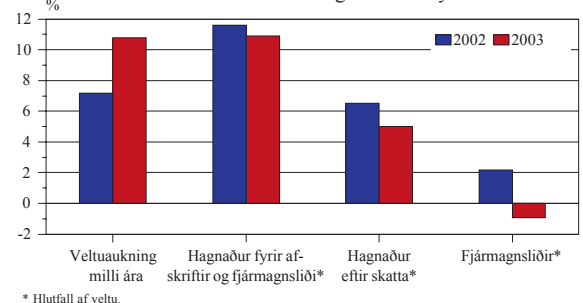
M-13 Greiðslukortavelta

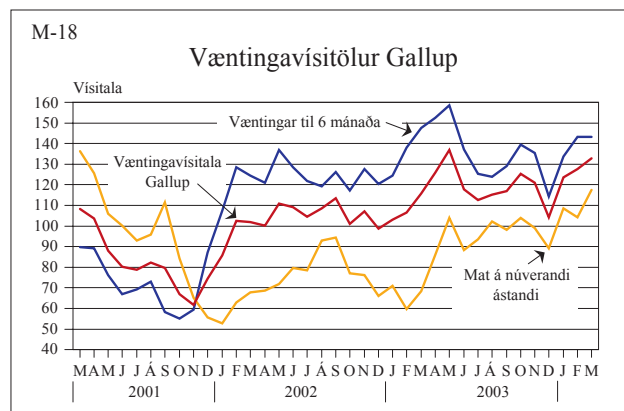
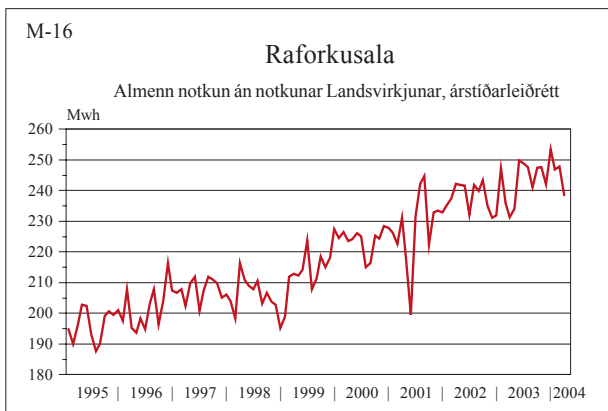
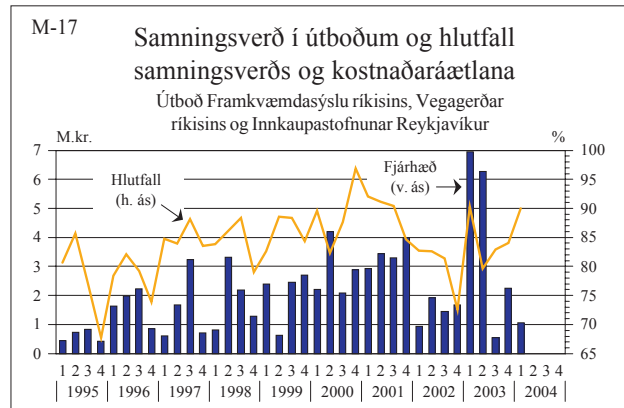
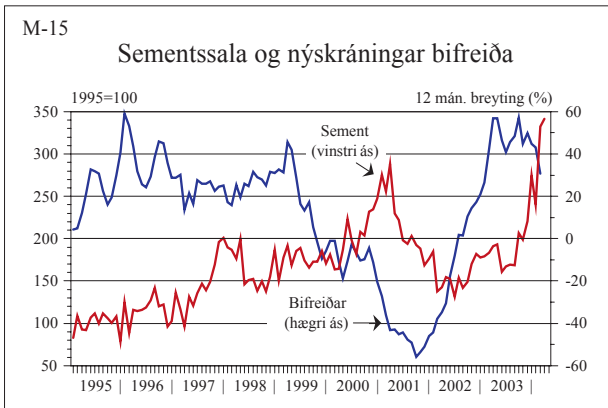
M-10 Ársfjórðungsleg utanríkisviðskipti
Magnbreyting frá sama ársfjórðungi fyrra árs

M-14 Velta og afkoma skráðra atvinnufyrirtækja
Janúar-december 2002 og 2003. 27 fyrirtæki.

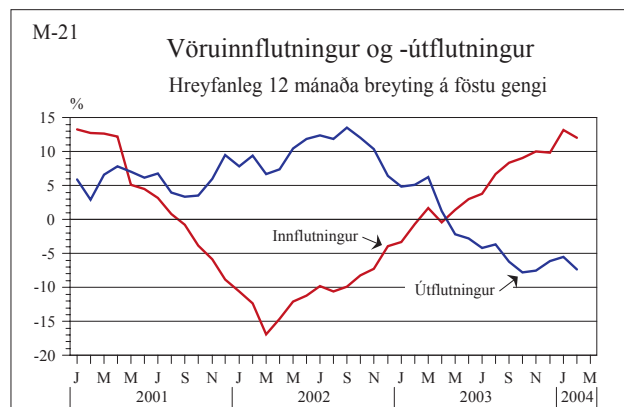
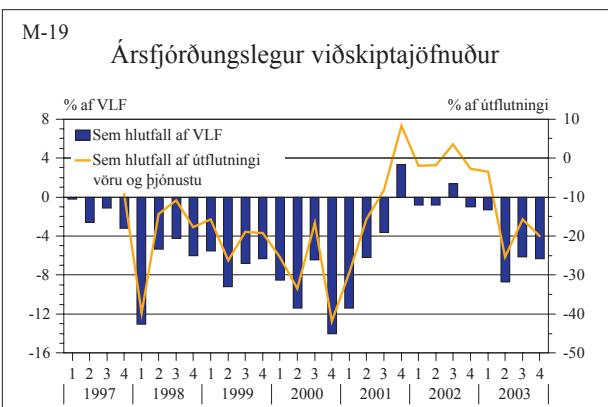
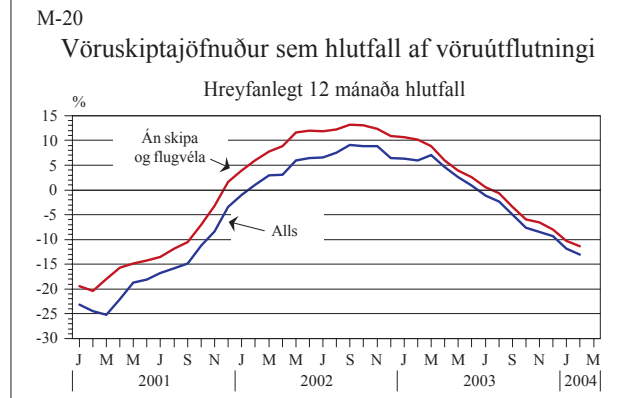

II Framleiðsla og eftirspurn

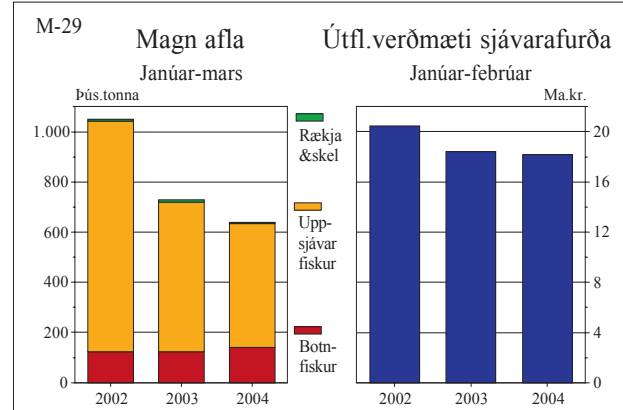
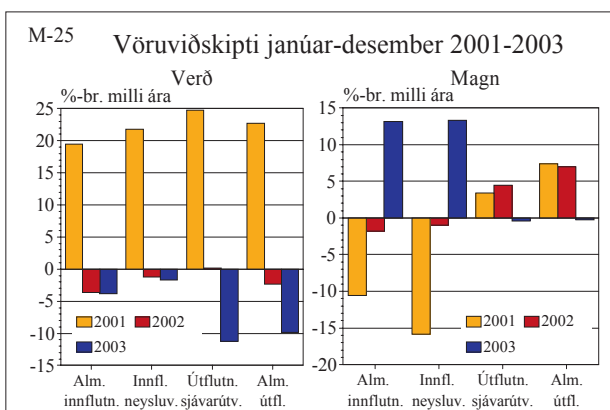
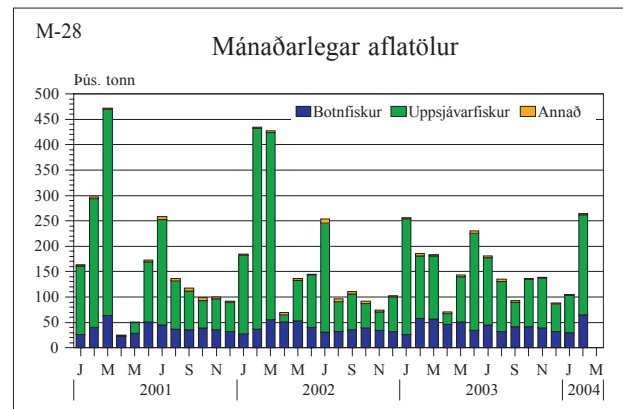
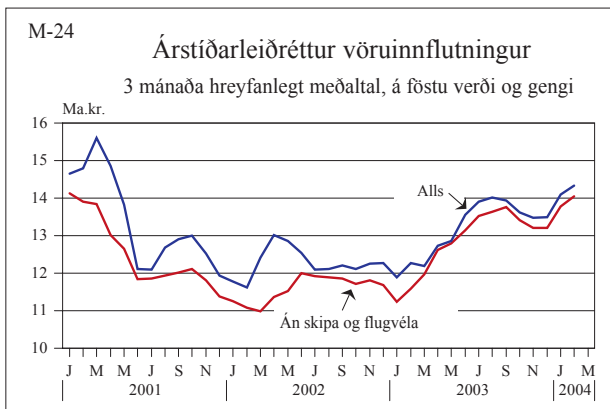
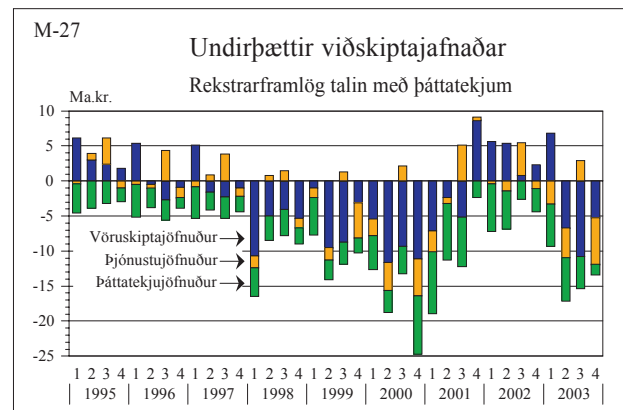
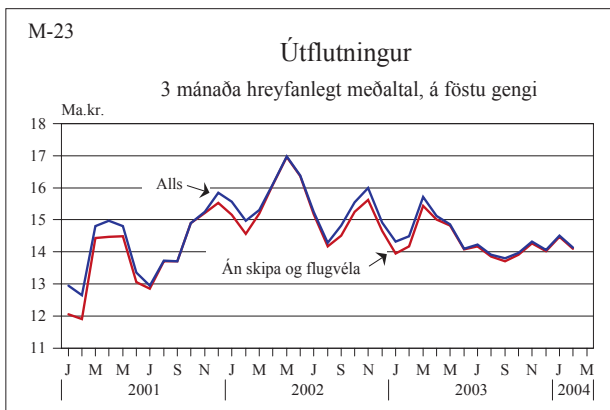
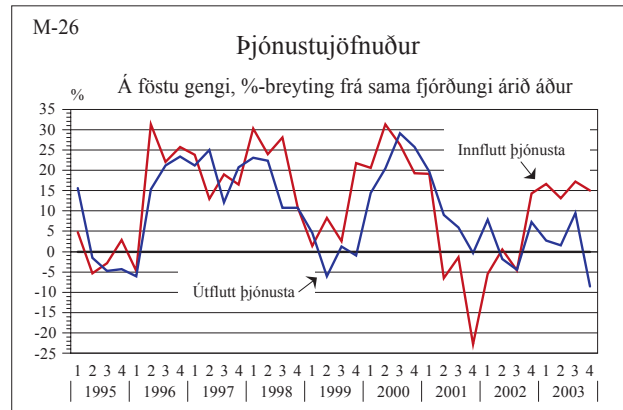
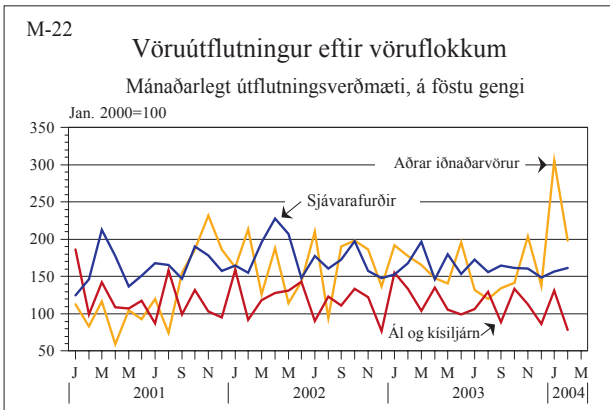

III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

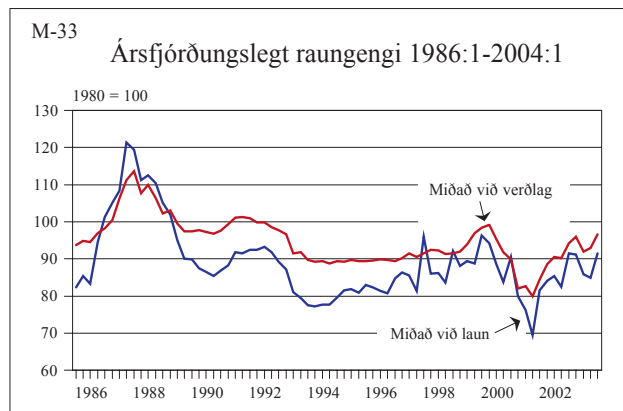
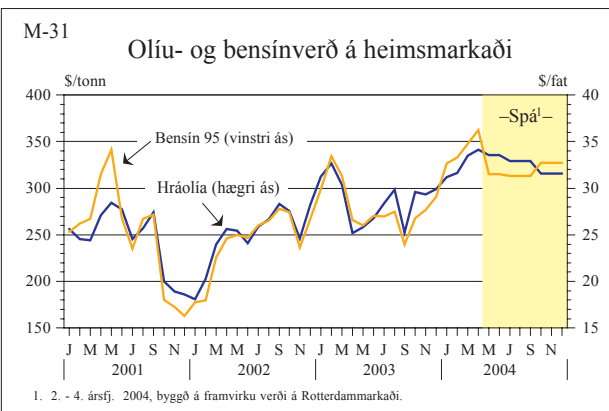
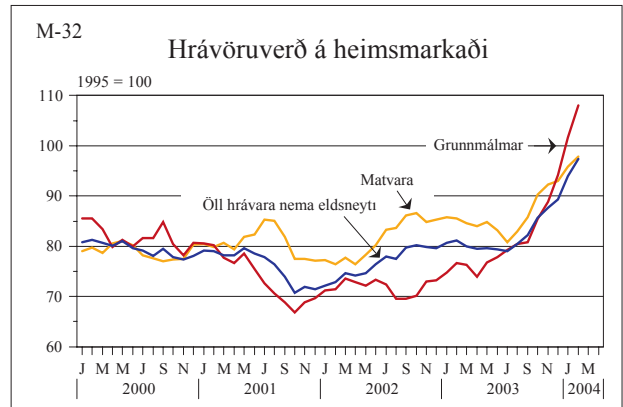
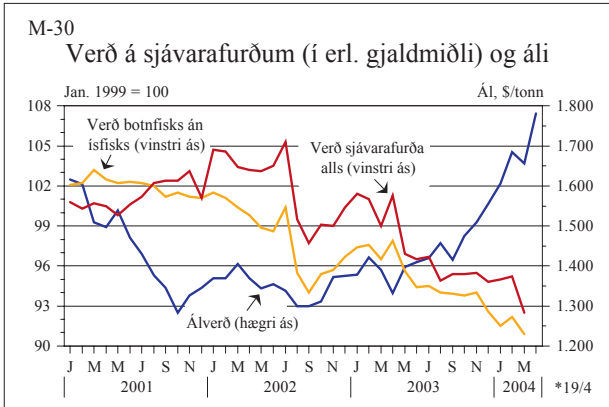
- Útflutningur í febrúar var á föstu gengi 11,3% minni en fyrir ári, en að skipa- og flugvéla viðskiptum frátöldum var samdrátturinn tæplega 2%.
- Í heild var vöruinnflutningur á föstu gengi rúmlega 1% meiri en fyrir ári, eða 2,8% meiri að skipa- og flugvéla viðskiptum frátöldum.
- Uppsjávarafli í mars nam 200 þús. tonnum og botnfiskaflinn var með besta móti, eða um 65 þús. tonn.
- Vísitala grunnmálma hefur hækkað um rúmlega 50% undanfarna 5 mánuði í dölum talið.
- Verð á áli nálgast nú 1.800 dali tonnið, sem er u.þ.b. þriðjungji herra en fyrir ári.

III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

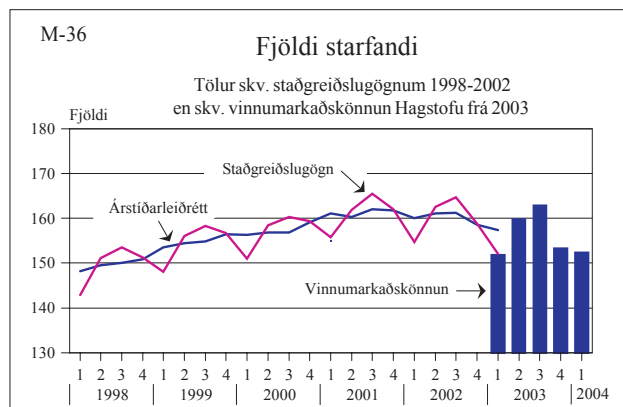
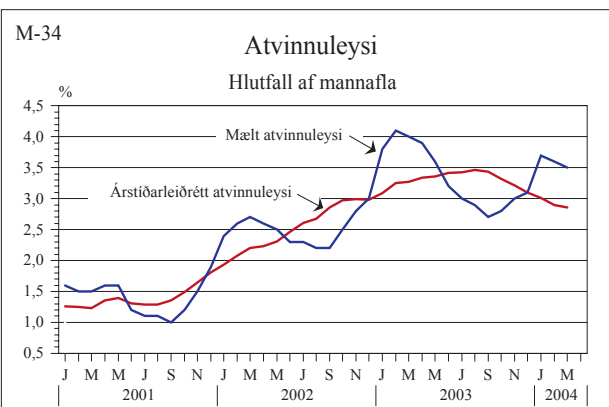
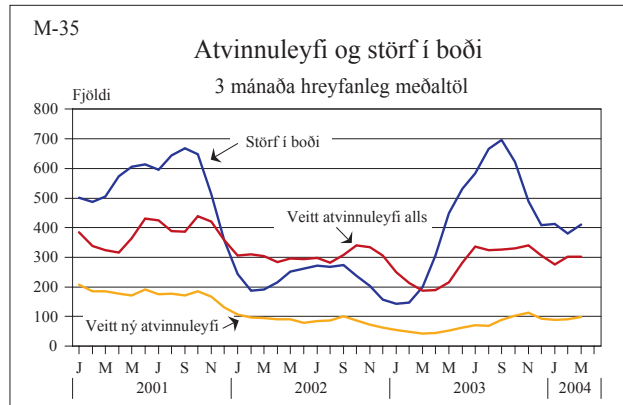

III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

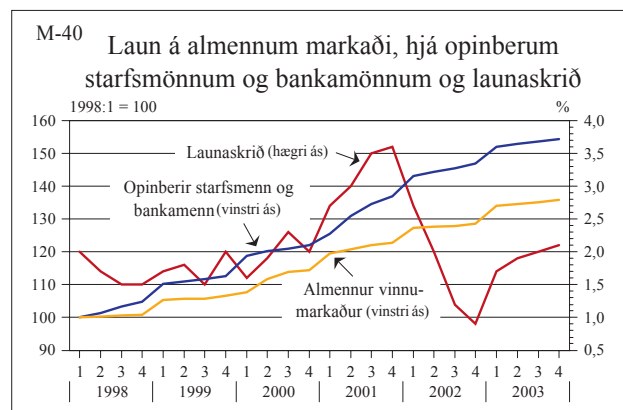
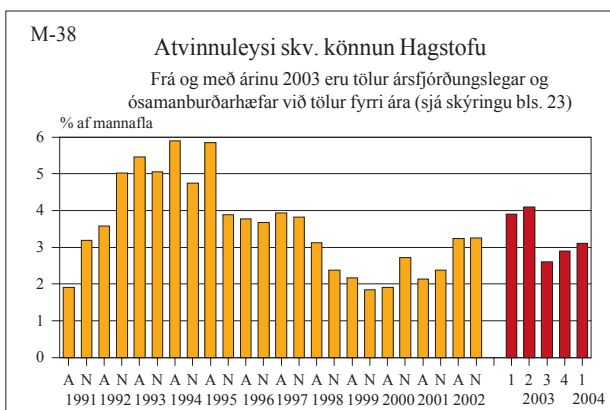
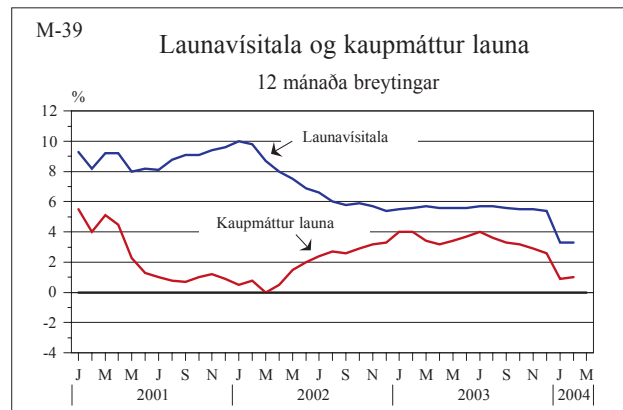
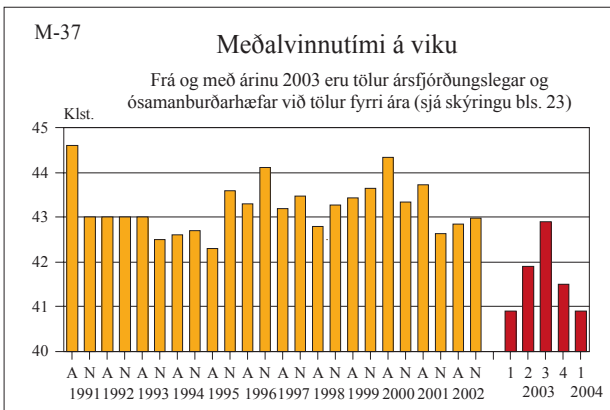

IV Vinnumarkaður og tekjur

- Í mars var skráð atvinnuleysi 3,5%. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi var 2,9%, óbreytt frá fyrri mánuði.
- Á fyrsta fjórðungi þessa árs jókst fjöldi starfandi um 0,3% frá sama tíma í fyrra og vinnumagn einnig en meðalfjöldi vinnustunda á viku var óbreyttur, 40,9 klst.
- Fjöldi starfandi á höfuðborgarsvæði jókst um 1,5% en dróst saman um 1,8% á landsbyggðinni.
- Vinnumagn kvenna jókst um 1,4% frá fyrra ári, starfandi konum fjölgaði um 0,3% og meðalfjöldi vinnustunda á viku um 1,1%. Vinnumagn karla dróst hins vegar saman um 1%, vinnustundum fækkaði um 1,1% en starfandi körlum fjölgaði um 0,1%.

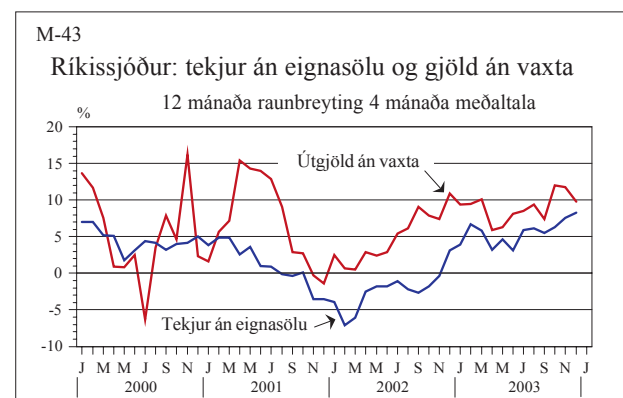
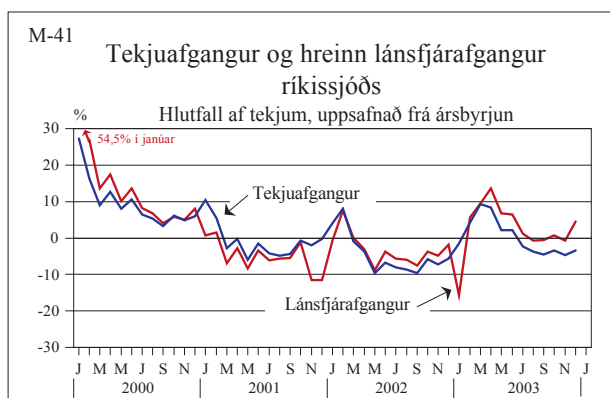
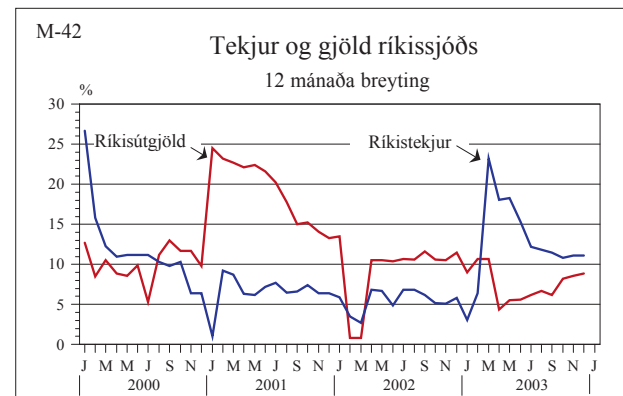

IV Vinnumarkaður og tekjur

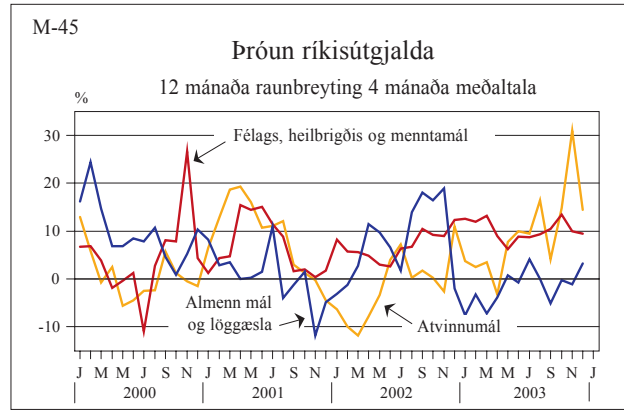
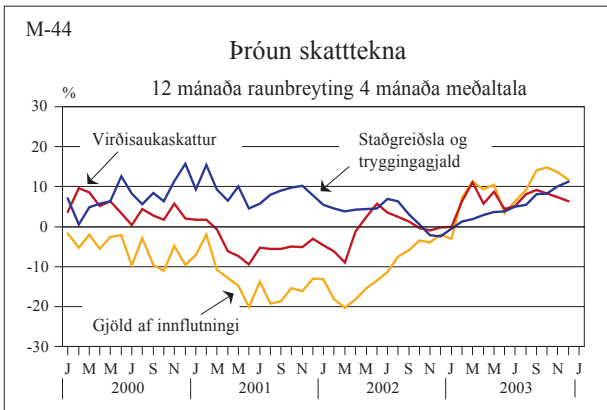

V Opinber fjármál

- Mánaðartölur um ríkisfjármál breytast með kerfisbreytingum hjá Fjársýslu ríkisins og birting hefur dregist. Myndir verða ekki uppfærðar fyrir en tölur liggja fyrir.

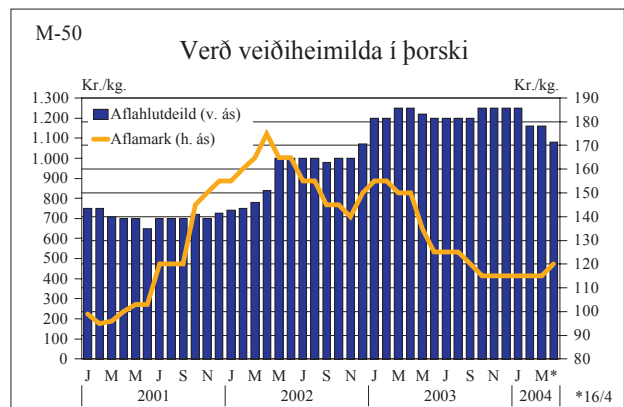
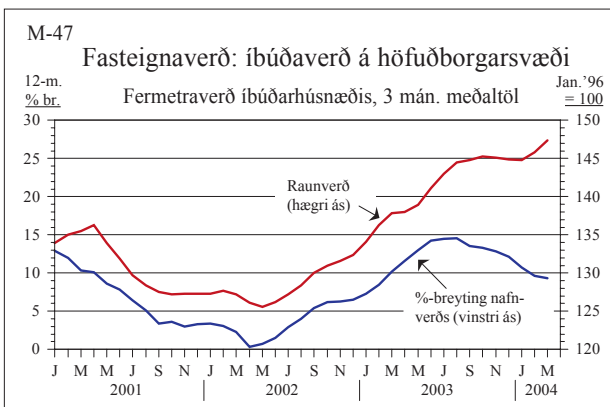
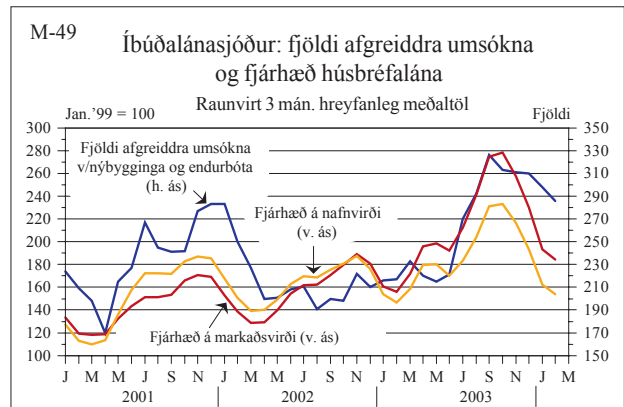
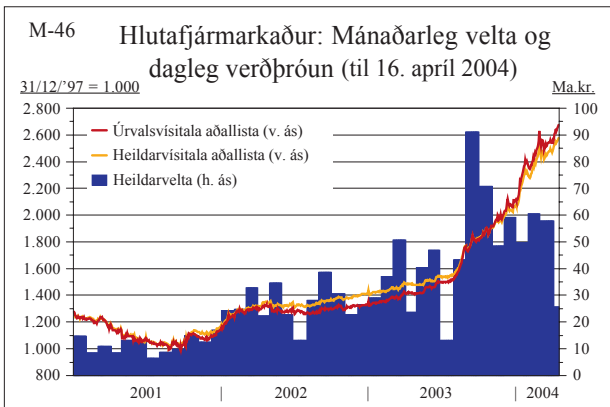
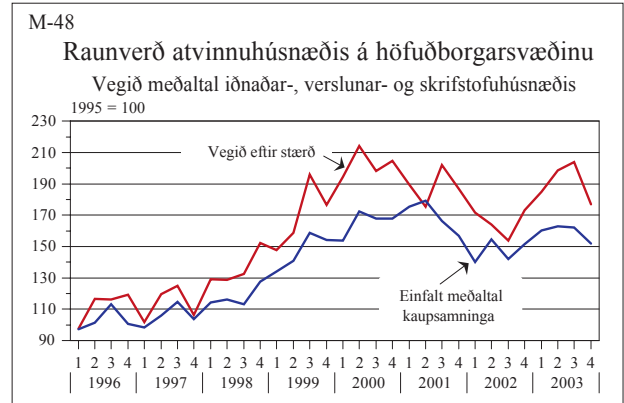

V Opinber fjármál

VI Eignamarkaðir

- Sl. 30 daga hefur úrvalsvísitalan hækkað um tæplega 7% og um 27% frá áramótum. Mest hækkun hefur orðið á hlutabréfum banka, tryggingarfélaganna og verðbréfasjóða.
- Verð varanlegra aflaheimilda hefur lækkað um tæplega 7% sl. mánuð, en verð á leigukvóta hækkað.
- Íbúðaverð í fjölbýli á höfuðborgarsvæðinu hækkaði um 1,1% í mars.
- Sínd verðhækkun atvinnuhúsnæðis á þriðja ársfjórðungi 2003 hvarf á þeim fjórða. Gögnin sýna strjála sölu ólíkra eigna, svo túlka verður varlega stökk í einstökum fjórðungum.

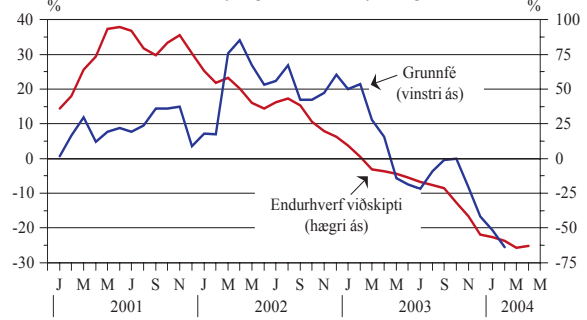
VII Fjármálamarkaðir

- Raunstýrivextir, metnir með reiknuðu verðbólguálagi til tveggja ára voru 3,1% hinn 16. apríl en nokkru lægri (2,7%), miðað við verðbólguálag til þriggja ára.
- Skammtíma vaxtamunur við útlönd var 3,3 prósentur hinn 19. apríl, örliðu meiri en fyrir mánuði en munurinn var á bilinu 3,1-3,2 prósentur mestan hluta sl. mánaðar.
- Ávöxtunarkrafa ríkistryggðra skuldabréfa, bæði óverðtryggðra og verðtryggðra, hélt áfram að lækka í apríl og hefur lækkað um 0,2 prósentur undanfarinn mánuð.
- Gengi krónunnar var það sem af er apríl að meðaltali 2,2% lægra gagnvart Bandaríkjadal en í mars, 1,7% lægra gagnvart bresku pundi og 1,6% lægra gagnvart evru.

M-54

Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankann

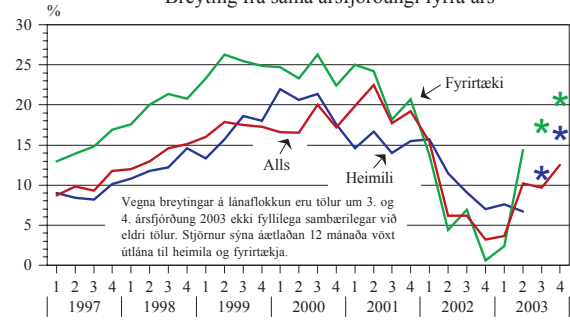
12 mánaða breyting 3 mánaða hreyfanlegs meðaltals

M-51

Útlánaaukning lánakerfisins

Breyting frá sama ársfjórðungi fyrra árs

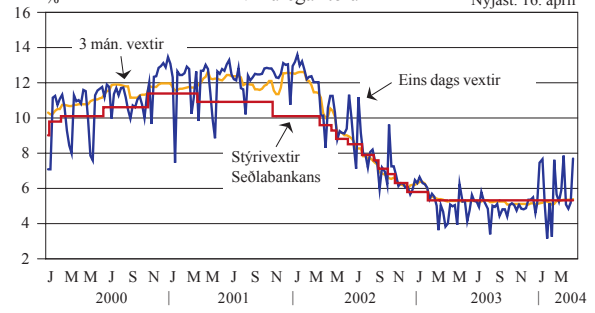

M-55

Stýrivextir SÍ og vextir á peningamarkaði

Vikulegar tölur

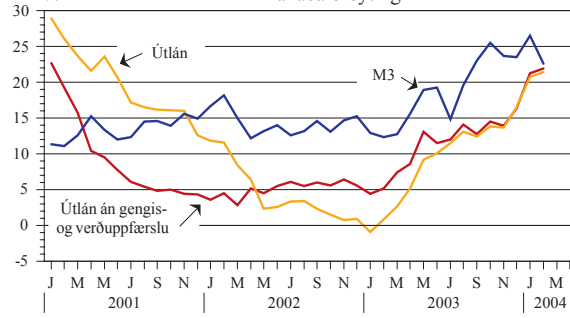
Nýjast: 16. apríl

M-52

M3 og innlend útlán innlánsstofnana

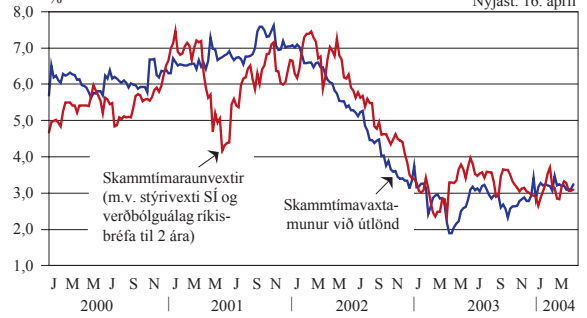
12 mánaða breyting

M-56

Skammtíma vextir og vaxtamunur við útlönd

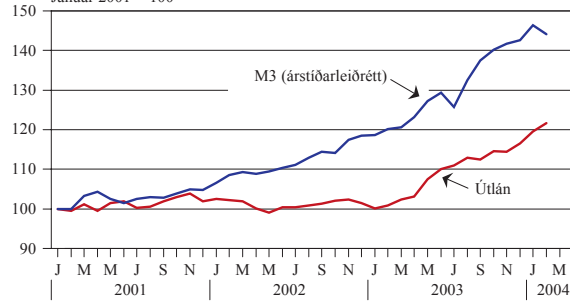
Nýjast: 16. apríl

M-53

Raugildi M3 og innleindra útlána innlánsstofnana

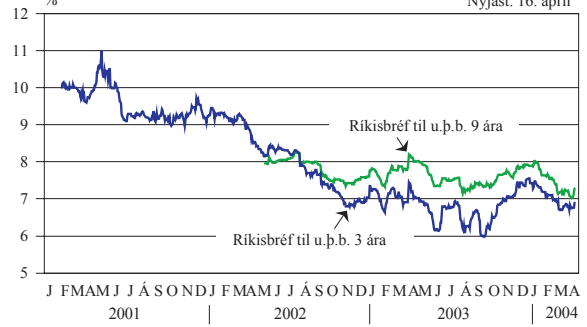
Janúar 2001 = 100

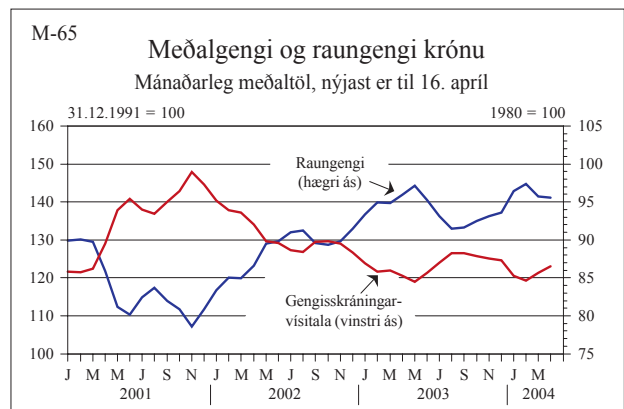
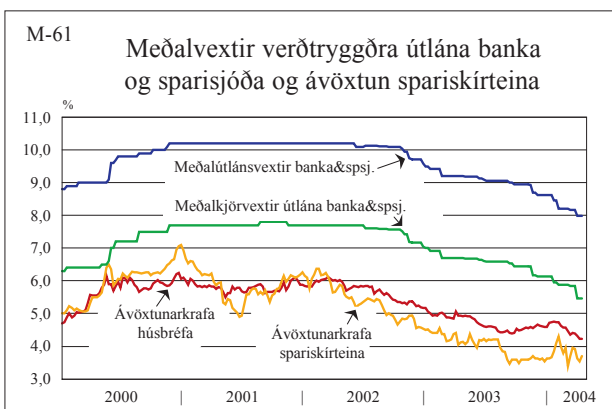
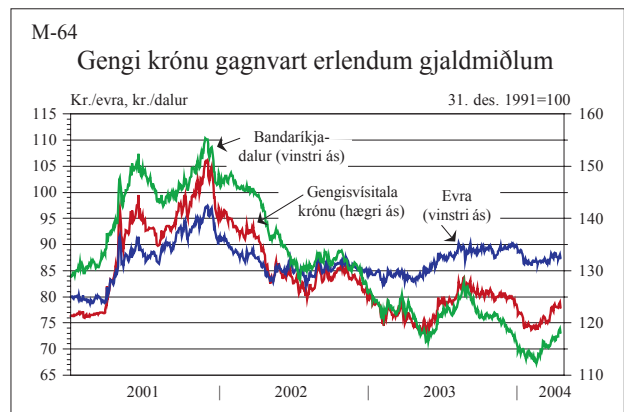
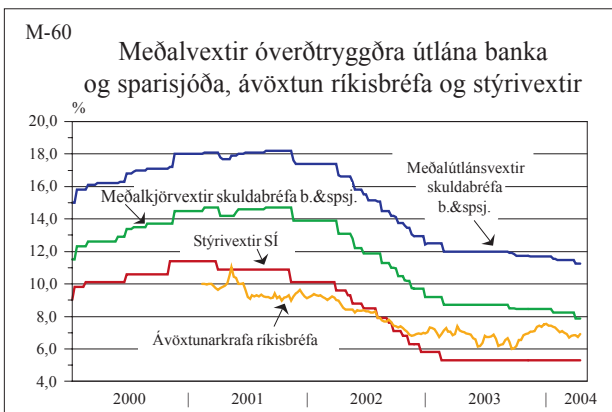
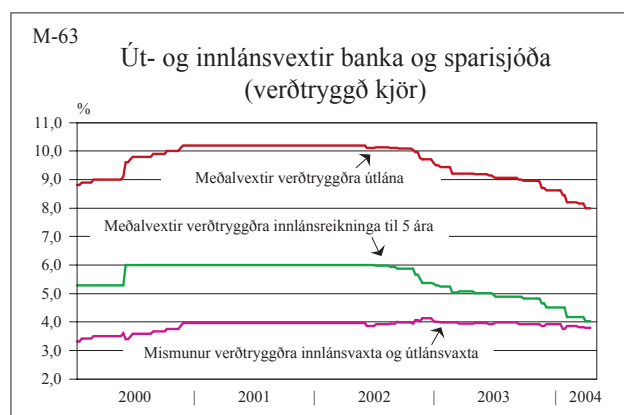
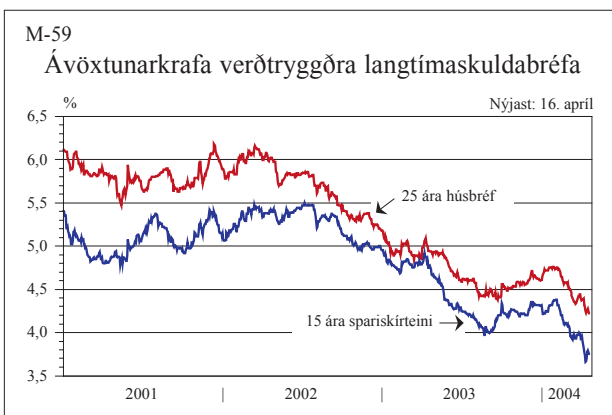
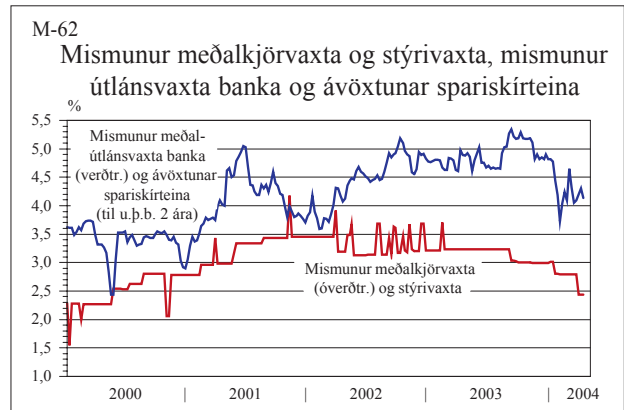
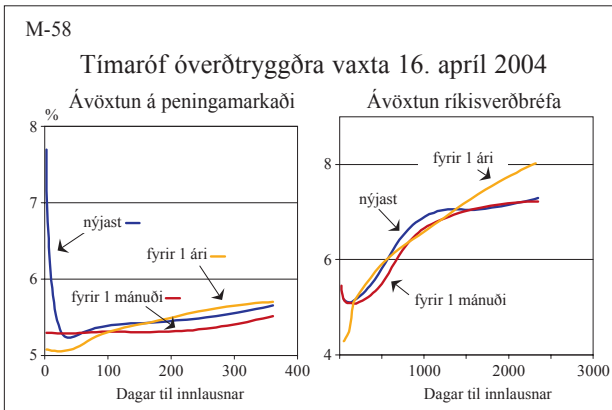
M-57

Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa

Nýjast: 16. apríl

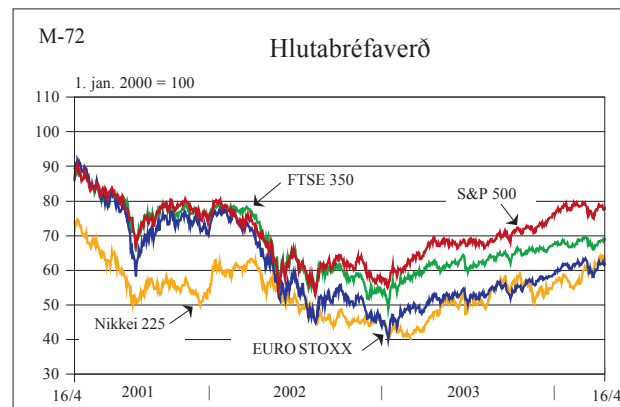
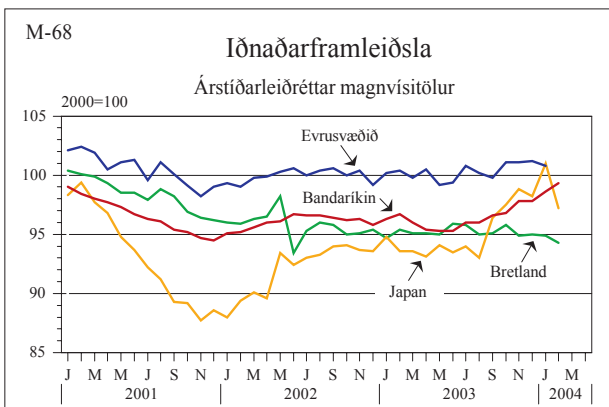
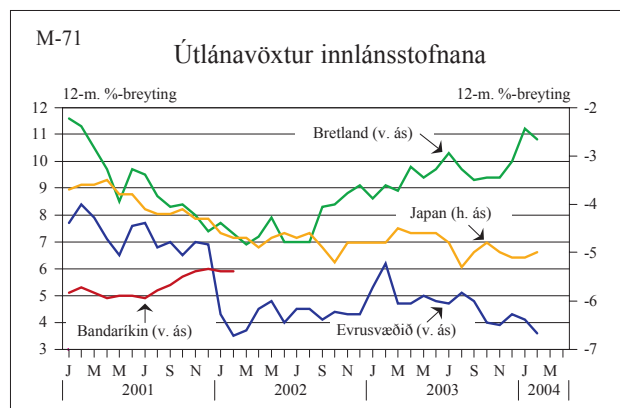
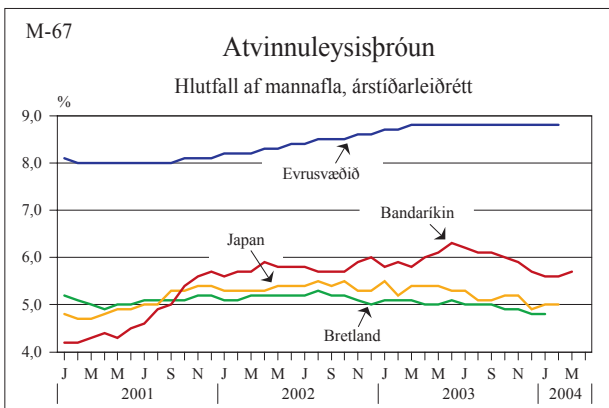
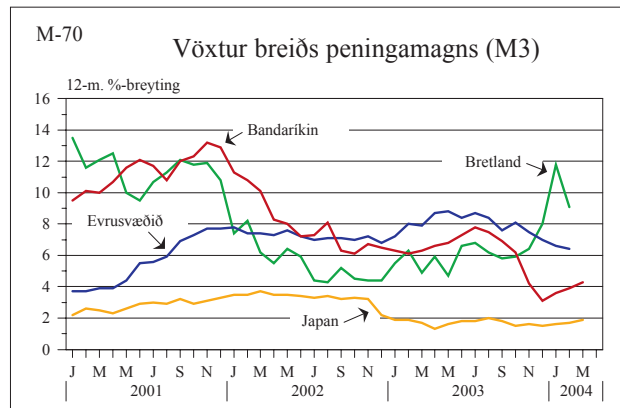
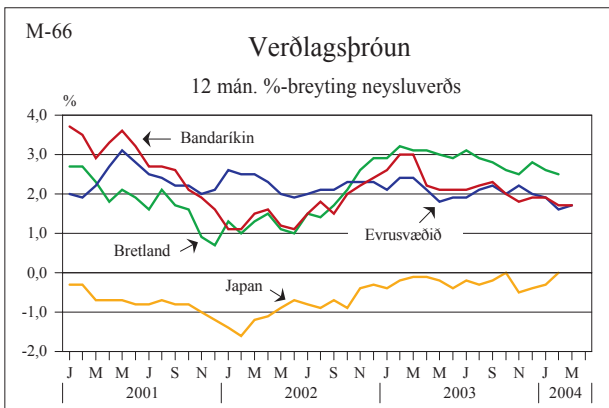
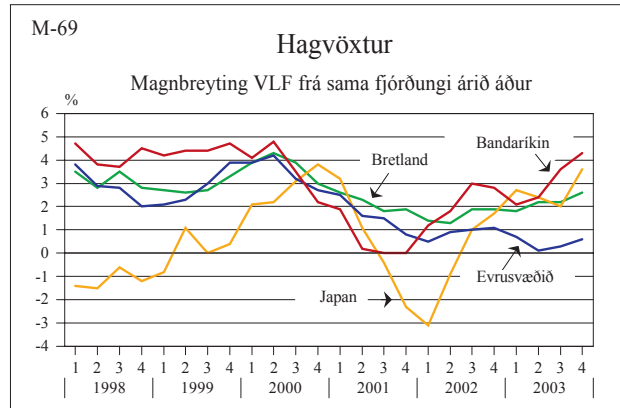

VII Fjármálamarkaðir

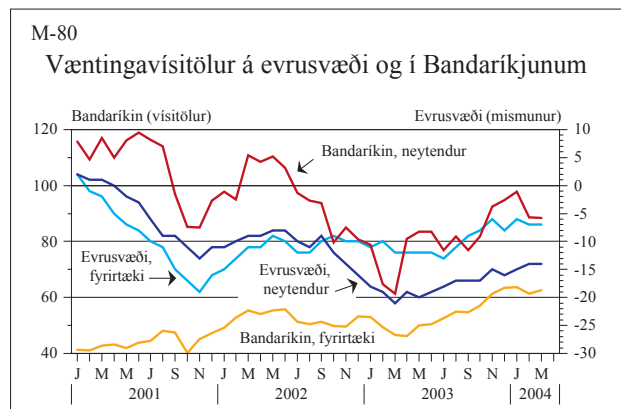
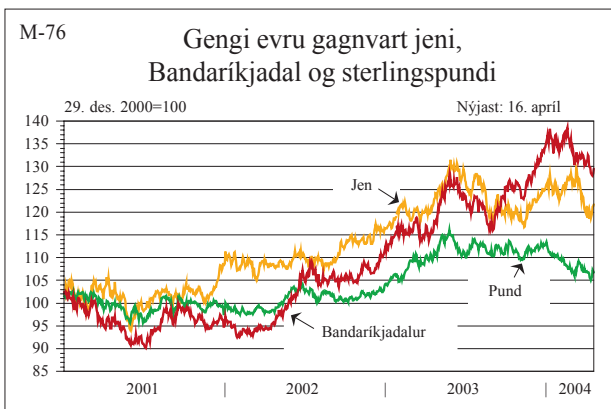
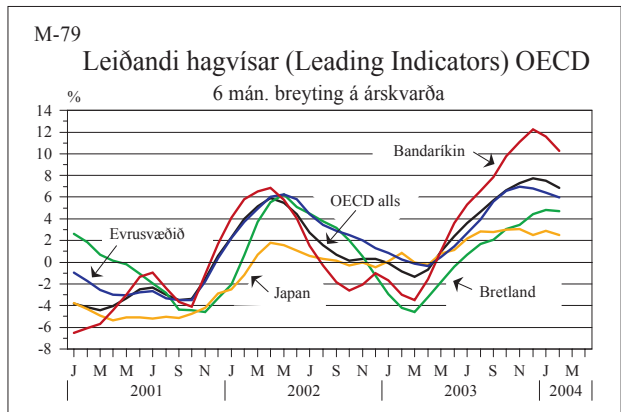
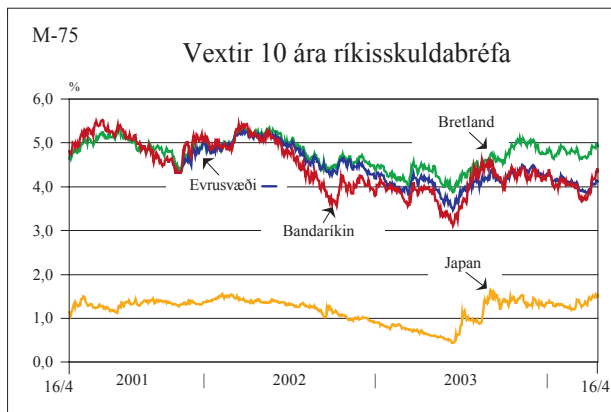
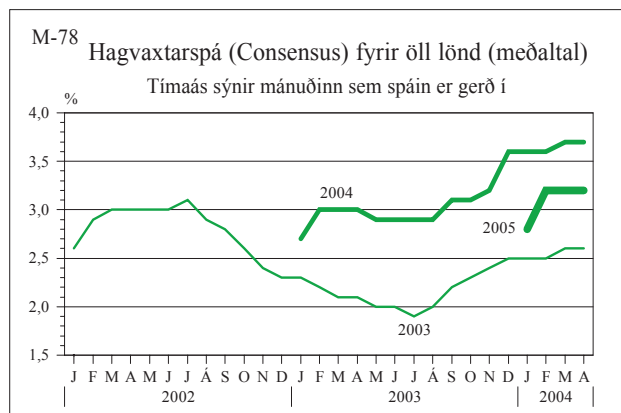
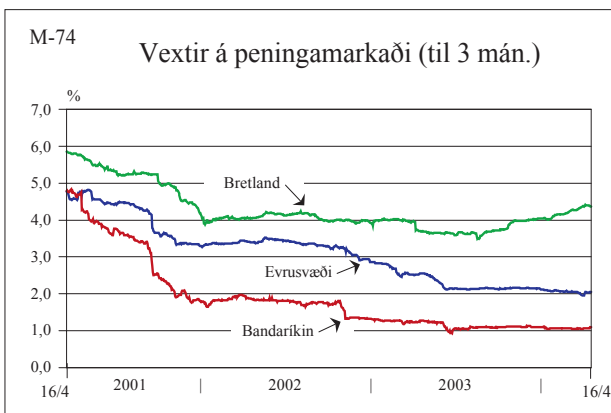
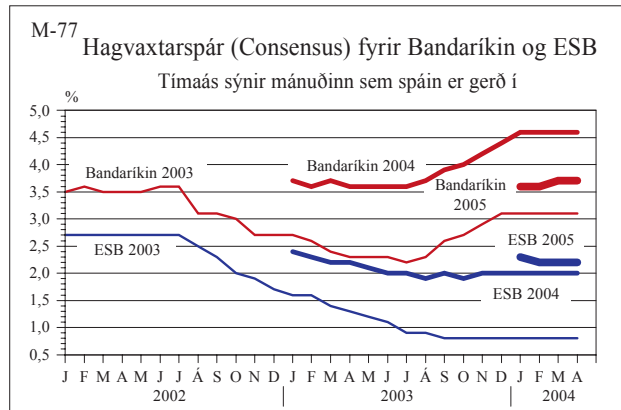
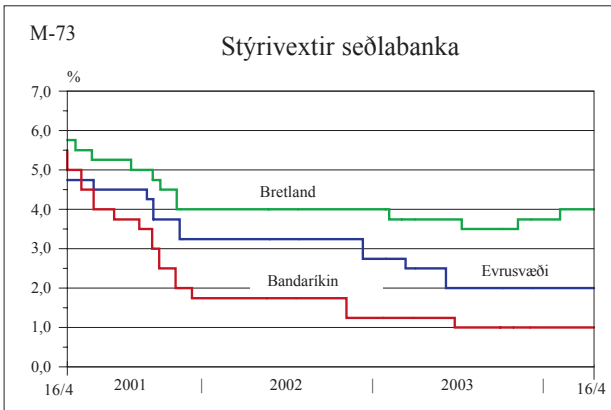

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

- Störfum er loks farið að fjölga í Bandaríkjunum og rennir það frekari stoðum undir efnahagsbatann. Undirliggjandi verðbólga hefur jafnframt tekið nokkuð við sér og hækkaði kjarnavísitalan um 0,4% í mars.
- Aukinnar bjartsýni gætir í Japan. Hagvaxtarspár fyrir árið 2004 hafa hækkað.
- Deyfð er yfir iðnaðarframleiðslu á evrusvæði.
- Dalurinn hefur heldur styrkst að undanförmu í kjölfar góðra efnahagsfrétta í Bandaríkjunum.

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

Skýringar við myndir í Hagvísum Seðlabanka Íslands

Mynd 1. Verðbólga (VNV og kjarnavísitölur)

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða %-breyting vísitölu neysluverðs og kjarnavísitalna 1 og 2. Einnig er sýnt verðbólguþéttun Seðlabanka Íslands sem tekið var upp í mars 2001.

Mynd 2. Verðlagsþróun: vörur

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísitölu neysluverðs og tveggja undirliða hennar; innlendra vara án búvara og grænmetis og innfluttra vara án áfengis og tóbaks.

Mynd 3. Verðlagsþróun: húsnæði og þjónusta

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísitölu neysluverðs og þriggja undirliða hennar; húsnæðis, opinberrar þjónustu og annarrar þjónustu

Mynd 4. Verð innfluttrar vöru í vísitölu neysluverðs og vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verð á innfluttum vörum án áfengis og tóbaksverðs í vísitölu neysluverðs. Vísitala með meðaltal tímabilsins sem myndin sýnir sem grunnildi. Vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala, meðaltal mánaðar, mars 1997 = 100.

Mynd 5 Verðbólga á Íslandi og í viðskiptalöndunum

Heimild: Hagstofa Íslands, Eurostat. Verðbólga á Íslandi og á EES-svæðinu miðað við 12 mánaða breytingu samræmdrar vísitölu neysluverðs (HICP). Verðbólga í viðskiptalöndunum er miðuð við 12 mánaða breytingu vísitölu neysluverðs í Bandaríkjunum, Japan og Sviss en 12 mánaða breytingu í samræmdrar vísitölu neysluverðs í öðrum viðskiptalöndum.

Mynd 6. Verðlagsþróun: matvara, dagvara og bensín

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar í verðvísitölum þriggja undirflokka vísitölu neysluverðs; matvöru, dagvöru og bensíns.

Mynd 7. Verðbólguvæntingar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mælikvarðar á verðbólguvæntingar eru annars vegar verðbólguvæntingar almennings og fyrirtækja og hins vegar verðbólguálag ríkisskuldabréfa. Væntingar eru skv. könnunum sem Gallup gerir fyrir Seðlabankann. Á árunum 2000-2002 sá IBM (áður PriceWaterHouseCoopers) um kannanirnar á verðbólguvæntingum almennings. Spurt er hver verðbólgan muni verða næstu 12 mánuði. Verðbólguálag ríkisskuldabréfa til 2 og 3 ára er reiknað út frá ávöxtunarkröfu ríkisvixla, ríkisbréfa og spariskírteina. Búnir eru til ferlar fyrir ávöxtun m.v. tímalengd þar sem brúað (interpolað) er á milli einstakra flokka óverðtryggðra bréfa og verðtryggðra. Verðbólguálagið er þá munurinn á ávöxtun ferlanna í tilteknum tímalengdum. Fram til 15. apríl 2003 er verðbólguálag sýnt sem hlutfall ávöxtunarkröfu ríkisbréfa og spariskírteina til svipaðrar tímalengdar. Tölur eru í mánaðarlok tímabilið janúar 2001 - júní 2003 og daglegar frá 1. júlí 2003.

Mynd 8. Ársfjórðungslegur hagvöxtur og þjóðarútgjöld

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu og þjóðarútgjalda frá sama fjórðungi á fyrra ári.

Mynd 9. Ársfjórðungsleg neysla og fjárfesting

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting einkaneyslu, samneyslu og fjárfestingar frá sama fjórðungi á fyrra ári.

Mynd 10. Ársfjórðungsleg utanríkisviðskipti

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting útflutnings og innflutnings frá sama fjórðungi á fyrra ári.

Mynd 11. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru tölur um heildarveltu og veltu innanlandsgreina. Tölur eru raunvirtar með vísitölu neysluverðs án bensíns og húsnæðis og árstíðarleiddar. Vísitölur, 1998=100.

Mynd 12. Dagvöruvelta

Heimild: Samtök verslunar og þjónustu (SVP). Vísitala veltu dagvöru í smásölu. Raunvirt með verðvísitölu dagvöru í neysluverðvísitölunni. Nóvember 2001=100. Vísitalan er reiknuð af IMG skv. upplýsingum sem berast beint frá fyrirtækjum og er miðað við að a.m.k. 80% fyrirtækja í greininni skili upplýsingum.

Mynd 13. Greiðslukortavelta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Velta greiðslukorta (samanlögð velta debetkorta og kreditkorta) innanlands og erlendis. Staðvirt er með vísitölu neysluverðs (velta innanlands) og meðalgengisvísitölu (velta erlendis). Sýnd er breyting veltu frá fyrra ári í %, annars vegar í einum mánuði og hins vegar á tímabilinu frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar.

Mynd 14. Velta og afkoma skráðra atvinnufyrirtækja

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er raunveltuaukning og eftirfarandi hlutföll af veltu: hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði, hagnaður eftir skatta og fjármagnsliði. Úrtak er parað við fyrra ár og notaðar fyrirliggjandi upplýsingar hverju sinni.

Mynd 15. Sementssala og nýskráningar bifreiða

Heimildir: Sementsverksmiðjan hf., Aalborg Portland Ísland hf., BM Vallá og Bílgreinasambandið. Samanlögð sementssala þriggja seljenda. Sementssala í hverjum mánuði er árstíðarleidrött og sýnd sem vísitala, 1995=100. Tölur um nýskráningar bifreiða ná yfir bæði nýjar og notaðar bifreiðir, alla flokka (fólks-, hópferða-, vöru- og sendibifreiðir). Reiknað er þriggja mánaða meðaltal og sýnd 12 mánaða breyting þess.

Mynd 16. Raforkusala

Heimild: Orkustofnun. Almenn raforkunotkun (þ.e. án notkunar stóriðju), án notkunar Landsvirkjunar. Árstíðarleidröttar, mánaðarlegar tölur.

Mynd 17. Samningsverð í útboðum og hlutfall samningsverðs og kostnaðaráætlana

Heimildir: Framkvæmdasýsla ríkisins, Innkaupastofnun Reykjavíkur og Vegagerð ríkisins. Miðað er við ársfjórðungslegt, vegið meðaltal samninga. Sýnd er fjárhæð samninga og hlutfall samningsverðs og kostnaðaráætlana.

Mynd 18. Væntingavísitölur Gallup

Heimild: Gallup. Væntingavísitala Gallup ásamt vísitölum um mat á núverandi ástandi og væntingar til 6 mánaða.

Mynd 19. Ársfjórðungslegur viðskiptajöfnuður

Heimild: Seðlabanki og Hagstofa Íslands. Viðskiptajöfnuður sýndur sem hlutfall af (i) vergri landsframleiðslu og (ii) útflutningi vöru og þjónustu í sama ársfjórðungi.

Mynd 20. Vöruskiptajöfnuður sem hlutfall af vöruútflutningi

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 12 mánaða hlutfall.

Mynd 21. Vöruinnflutningur og vöruútflutningur

Heimild: Hagstofa Íslands. Innflutningur eða útflutningur síðustu 12 mánaða sem hlutfall af 12 mánuðum þar á undan.

Mynd 22. Vöruútflutningur eftir vöruflokkum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýnt er útflutningsverðmæti 3 flokka útflutningsvara (sjávarafurðir, ál og kísiljárn og iðnaðarvörur), reiknað á föstu gengi. Vísitala, janúar 2000=100.

Mynd 23. Vöruútflutningur

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verðmæti vöruútflutnings, reiknað á föstu gengi m.v. útflutningsvegna meðalgengisvísitölu. Sýnt er 3 mánaða hreyfanlegt meðaltal, fyrir heildarvöruútflutning og vöruútflutning að undanskildum skipum og flugvélum.

Mynd 24. Árstíðarleidröttur vöruinnflutningur

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Hreyfanlegt 3 mánaða meðaltal vöruinnflutnings er árstíðarleidrött. Sett á fast verð og gengi með vísitölu erlends verðlags og meðalgengisvísitölu m.v. innflutning. Vísitala erlends verðlags er fengin með því að veга saman með gengisvoginni vísitölur verðlags í helstu viðskiptalöndum.

Mynd 25. Verð- og magnþróun í vöruviðskiptum

Heimild: Hagstofa Íslands. Verð og magnþróun innflutnings og útflutnings. Almennur innflutningur jafngildir heildarvöruinnflutningi að frátöldum skipum flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður). Almennur útflutningur jafngildir heildarvöruútflutningi að frádregnum skipum, flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður).

Mynd 26. Þjónustujöfnuður

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er breyting verðmætis útfluttrar og innfluttrar þjónustu frá sama fjórðungi fyrra árs, reiknað á föstu gengi.

Mynd 27. Undirþættir viðskiptajafnaðar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Viðskiptajöfnuður í hverjum ársfjórðungi í ma.kr., skipt eftir helstu undirþáttum (vöruskiptajöfnuður, þjónustujöfnuður og þáttatekujöfnuður.) Rekstrarframlög eru talin með þáttatekjum.

Mynd 28. Mánaðarlegar aflatölur

Heimild: Hagstofan. Mánaðarlegt aflamagn (í tonnum) botnfisks, uppsjávarfisks og annarra tegunda.

Mynd 29. Afli og útflutningsverðmæti sjávarafurða

Heimild: Hagstofan. Afli íslenskra skipa á heimamiðum og fjarmiðum. Sýnt er aflamagn eftir helstu flokkum, uppsafnað frá ársbyrjun til loka næstliðins mánaðar. Verðmæti útfluttra sjávarafurða eru f.o.b.-tölur á nafnvirði, frá áramótum, en ná oftast mánuði styttra fram en aflamagnið.

Mynd 30. Verð á sjávarafurðum og áli

Heimild: Hagstofa Íslands og London Metal Exchange (LME). Verð sjávarafurða mælt í íslenskum krónum er reiknað á Hagstofu Íslands. Það er umreiknað yfir í erlendan gjaldmiðil með því að deila með vöruskiptavog m.v. útflutning. Verð áls frá LME. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl og auk þess nýjasta álverð. Ekki er árstíðarleidrött.

Mynd 31. Oliu- og bensínverð

Heimild: Bloomberg. Hráolía, bensín og IPE, framvirkt verð. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl, seinustu dagverð og framvirkt verð næstu fjögurra ársfjórðunga.

Mynd 32. Hrávöruverð á heimsmarkaði

Heimild: EcoWin/IMF. Mánaðarlegar tölur. Hrávöruverð án eldsneytis, verð á grunnmálum og verðlag matvæla.

Mynd 33. Ársfjórðungslegt raungengi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Raungengi miðað við hlutfallslegt neysluverð annars vegar og hlutfallsleg laun hins vegar.

Mynd 34. Atvinnuleysi

Heimild: Vinnuálastofnun, Seðlabanki Íslands. Mánaðarlegar tölur. Skráð atvinnuleysi sem hlutfall af mannafla, mælt og árstíðarleiddrétt. Skráð atvinnuleysi er meðalfjöldi einstaklinga sem skráðir eru á atvinnumiðlunum á öllu landinu, sem hlutfall af áætluðum mannafla á vinnuarkaði í hverjum mánuði.

Mynd 35. Atvinnuleysi og störf í boði

Heimild: Vinnuálastofnun. 3ja mánaða hreyfanleg meðaltöl. Heildarfjöldi útgefna atvinnuleyfa er sýndur og einnig fjöldi nýrra leyfa (og leyfa vegna nýs vinnustaðar). Framboð á lausum störfum hjá vinnumiðlunum í lok hvers mánaðar.

Mynd 36. Fjöldi starfandi

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Frá 2003 er byggt á upplýsingum úr ársfjórðungslegri vinnuarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 var byggt á upplýsingum úr staðgreiðslugögnum. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

Mynd 37. Vinnuástand og meðalvinnutími á viku

Heimild: Hagstofa Íslands. Byggt er á upplýsingum úr vinnuarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 náði vinnuarkaðsrannsóknin einungis til sinnar hvorrar vikunnar í apríl og nóvember en frá og með janúar 2003 er rannsóknin samfelld, hverju ársfjórðungsúrtaki skipt jafnt á 13 vikur og niðurstöður birtar ársfjórðungslega. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

Mynd 38. Atvinnuleysi skv. könnun Hagstofu

Heimild: Hagstofa Íslands. Byggt er á upplýsingum úr vinnuarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 náði vinnuarkaðsrannsóknin einungis til sinnar hvorrar vikunnar í apríl og nóvember en frá og með janúar 2003 er rannsóknin samfelld, hverju ársfjórðungsúrtaki skipt jafnt á 13 vikur og niðurstöður birtar ársfjórðungslega. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

Mynd 39. Launavísitala og kaupmáttur launa

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða breyting launavísitölunnar, tímabil miðast við útreikningstíma. Kaupmáttur sem launavísitala staðvirt með vísitölu neysluverðs.

Mynd 40. Laun á almennum markaði, hjá opinberum starfsmönnum og launaskrið

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Laun á almennum markaði og laun hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum eru undirliðir launavísitölunnar. Tímabil miðast við útreikningstíma vísitölunnar. Launaskrið er hækkun launa á almennum markaði samkvæmt launavísitölu umfram mat hagfræðisviðs á hækkun vegna kjarasamninga. Myndin sýnir launaskrið yfir sl. 4 ársfjórðunga.

Mynd 41. Tekjuafgangur og hreinn lánsfjárafgangur ríkissjóðs

Heimildir: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins og Seðlabanki Íslands. Tekjuafgangur frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar, sýndur sem hlutfall af tekjum. Lánsfjárafgangur frá ársbyrjun sem hlutfall af tekjum. Lánsfjárafgangur er tekjuafgangur að viðbættu innstreymi afborgana af veittum lánum umfram ný lán, hækkun viðskiptaskulda umfram viðskiptaeignir og innstreymi vegna eignasölu að frá-dregnu útstreymi vegna hlutfjárkaupa og eiginfjárframlaga. Ef lánsfjárafgangur er jákvæður er tækifæri til að greiða niður skuldir.

Mynd 42. Tekjur og gjöld ríkissjóðs

Heimildir: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins og Seðlabanki Íslands. Sýnd er hlutfallsleg breyting tekna og gjalda ríkissjóðs á milli ára, miðað við uppsafnaðar tölur frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar. Óreglulegum liðum er sleppt til að gera tölur samanburðarhæfar milli ára.

Mynd 43. Tekjur ríkissjóðs án eignasölu og gjöld ríkissjóðs án vaxta

Heimildir: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins. Tekjur ríkissjóðs án eignasölu og gjöld ríkissjóðs án vaxta. 12 mánaða raunbreyting milli 4ra mánaða hlaupandi meðaltala miðað við vísitölu neysluverðs.

Mynd 44. Þróun skatttekna ríkissjóðs

Heimildir: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins og Seðlabanki Íslands. Þrjú flokkar skatttekna; staðgreiðsla og tryggingagjald, virðisaukaskattur og gjöld tengd innflutningi og áfengi. 12 mánaða raunbreyting milli 4ra mánaða hlaupandi meðaltala.

Mynd 45. Þróun ríkisútgjalda

Heimildir: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins og Seðlabanki Íslands. Þrjú flokkar útgjalda ríkis; almenn mál og löggæsla; félags-, heilbrigðis- og menntamál; atvinnumál. 12 mánaða raunbreyting milli 4ra mánaða hlaupandi meðaltala.

Mynd 46. Hlutaáhrifaáhrifa: Mánaðarleg velta og dagleg verðþróun

Heimild: Kauphöll Íslands. Sýnd er mánaðarleg heildarvelta skráðra hlutabréfa (á þingi og utan þings, Tilboðsmarkaður meðtalinn) og dagleg gildi úrvalsvisitölu og þingvisitölu aðallista. Nýjasta talan um veltu er velta yfirstandandi mánaðar fram að útgáfu Hagvísu.

Mynd 47. Fasteignaverð: Íbúðaverð á höfuðborgarsvæði

Heimild: Fasteignamat ríkisins og Hagstofa Íslands. Núvirt fermetraverð í fjölbýli og sérþýli á höfuðborgarsvæðinu. Sýnd er vísitala raunverðs og 12 mánaða breyting nafnverðs. Mánaðargildin eru hreyfanleg þriggja mánaða meðaltöl. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur byggðar á verðþróun íbúða í fjölbýli eingöngu á höfuðborgarsvæði.

Mynd 48. Raunverð atvinnuhúsnæðis á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungstölur. Vegið meðaltal iðnaðar, verslunar og skrifstofuhúsnæðis, 1995=100. Sýnt er bæði einfalt meðaltal samninga og vegið eftir stærð húsnæðis.

Mynd 49. Íbúðalánasjóður: Afgreidd húsbref og afgreiddar umsóknir vegna nýbygginga og endurbóta

Heimild: Íbúðalánasjóður og Fasteignamat ríkisins. 3ja mánaða hreyfanleg meðaltöl. Tölur Íbúðalánasjóðs um afgreidd húsbref á nafnverði og markaðsveriði í hverjum mánuði eru staðvirkar með vísitölu fermetraverðs íbúðarhúsnæðis á höfuðborgarsvæðinu. Fjöldi afgreiddra húsbrefalána til nýbygginga einstaklinga og byggingaraðila og til endurbóta.

Mynd 50. Verð veiðheimilda í þorski

Heimild: LIÚ og Kvótáþing. Sýnt er meðalverð hvers mánaðar á aflahlutdeild (varanlegur kvóti) og aflamarki (leigukvóti eða skammtíma kvóti) í þorski.

Mynd 51. Útlánaaukning lánakerfisins

Heimild: Seðlabanki Íslands. Breyting frá sama ársfjórðungi síðasta árs. Útlán til heimila, fyrirtækja og útlán alls.

Mynd 52. M3 og innlend útlán innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. 12 mánaða %-breytingar á mánaðarlokatölum. Breyting útlána er með FBA hf. frá og með mars 1999 og með Kaupþingi banka hf. frá janúar 2002. Útlánaþróun er einnig sýnd leiðrétt fyrir áætluðum áhrifum verðlags- og gengisbreytinga á stofn verðtryggðra og gengistryggðra lána.

Mynd 53. Raungildi M3 og innlendra útlána innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. Staða í lok hvers mánaðar er færð til fasts verðs með neysluverðsvísitölu. M3 er árstíðarleiðrétt. Í mars 1998 bætast útlán FBA hf. við vísitölu útlána og Kaupþing banka hf. í janúar 2002. Janúar 2000=100.

Mynd 54. Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankann

Heimild: Seðlabanki Íslands. Grunnfé Seðlabankans og staða endurhverfra viðskipta lánastofnana við Seðlabankann. Sýnd er 12 mánaða breyting 3 mánaða meðaltala.

Mynd 55. Stýrivextir Seðlabanka Íslands og vextir á peningamarkaði

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vikulegar tölur um ávöxtun í endurhverfum verðbrefasamningum Seðlabankans við lánastofnanir og ávöxtun á peningamarkaði á skuldbindingum til 1 dags og 3 mánaða.

Mynd 56. Skammtíma vextir og vaxtamunur við útlönd

Heimild: Seðlabanki Íslands. Munur 3 mánaða ríkisvixlavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Skammtímaravextir eru reiknaðir sem vextir í endurhverfum verðbrefakaupum Seðlabankans leiðréttir fyrir reiknuðu verðbólguálagi ríkisbréfa til 2 ára. Fram til 15. apríl 2003 var verðbólguálagið metið sem munur á ávöxtunarkröfu óverðtryggðra ríkisbréfa og verðtryggðra spariskírteina. Frá og með júlí 2002 var miðað við flokkana RIKB 07 0209 og RIKS 05 0410 en þar áður var miðað við flokkana RIKB 03 1010 og RIKS 03 0210. Vikulegar tölur.

Mynd 57. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun ríkisbréfa miðað við hagstæðasta kauptilboð í flokkana RIKB 03 1010, RIKB 07 0209 og RIKB 13 0517. Daglegar tölur.

Mynd 58. Tímaróf óverðtryggðra vaxta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Myndin vinstra megin sýnir REIBOR-vexti á lánun til mislangs tíma. Myndin hægra megin sýnir vexti í kauptilboðum á ríkisvixlum og ríkisbréfum.

Mynd 59. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra langtímaskuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun miðað við hagstæðasta kauptilboð viðskiptavaka í 15 ára spariskírteini og húsbref. Sýndir eru flokkarnir RS15 1001 og IBH26 0315. Daglegar tölur.

Mynd 60. Meðalvextir óverðtryggðra útlána banka og sparisjóða, ávöxtun ríkisbréfa og stýrivextir

Heimild: Seðlabanki Íslands. Meðalvextir og meðalkjörvextir á óverðtryggðum skuldabréfalánnum banka og sparisjóða, ávöxtunarkrafa ríkisbréfa til um 3 ára (flokkur RIKB 07 0209) og vextir í endurhverfum verðbréfa kaupum Seðlabankans.

Mynd 61. Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisjóða og ávöxtun spariskírteina

Heimild: Seðlabanki Íslands. Meðalvextir og meðalkjörvextir á verðtryggðum skuldabréfalánnum banka og sparisjóða og ávöxtunarkrafa húsbréfa (flokkur IBH 26 0315) og spariskírteina (flokkur RIKS 05 0410).

Mynd 62. Mismunur meðalkjörvaxta og stýrivaxta, mismunur útlánsvaxta banka og ávöxtunar spariskírteina

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mismunur verðtryggðra meðalútlánsvaxta banka og sparisjóða og ávöxtunarkröfu spariskírteina til um 2 ára (flokkur RIKS 05 0410) (þessar raðir eru sýndar í mynd 61). Mismunur óverðtryggðra meðalkjörvaxta banka og sparisjóða og vaxta í endurhverfum verðbréfa kaupum Seðlabankans.

Mynd 63. Út- og innlásvextir banka og sparisjóða (verðtryggð kjör)

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vegið meðaltal meðalvaxta óverðtryggðra skuldabréfalána og vegið meðaltal innlásvaxta á verðtryggðum reikningum bundnum í 60 mánuði hjá bönkum og sparisjóðum.

Mynd 64. Gengi krónu gagnvart evru og Bandaríkjadal og gengisskráningarvísitala krónu

Heimild: Seðlabanki Íslands. Gengi evru og Bandaríkjadals gagnvart krónu miðað við skráð opinbert viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands og gengisskráningarvísitala krónunnar. Daglegar tölur.

Mynd 65. Meðalgengi og raungengi krónu

Heimild: Seðlabanki Íslands. Raungengi krónu, mánaðarlegar tölur miðað við hlutfallslegt neysluverð. Gengisskráningarvísitala íslensku krónunnar, mánaðarleg meðaltöl. Nýjasta gildi gengisskráningarvísitölu er meðaltal þeirra daga sem liðnir eru í mánuðinum fram að útgáfu Hagvísu.

Mynd 66. Verðlagsþróun erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar 12 mánaða breyting neysluverðs í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

Mynd 67. Atvinnuleysisþróun erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiddrétt atvinnuleysi (fjöldi atvinnulausra sem hlutfall af mannafla) í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

Mynd 68. Iðnaðarframleiðsla erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiddrétt iðnaðarframleiðsla sem vísitala (2000=100) í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

Mynd 69. Hagvöxtur erlendis

Heimild: EcoWin. Ársfjórðungslegar tölur. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðung á fyrra ári í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

Mynd 70. Vöxtur breiðs peningamagns erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Peningamagn skilgreint sem M3 eða því sem næst.

Mynd 71. Útlánvöxtur innlánsstofnana erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Útlán án markaðsverðbréfa. Tölur fyrir Bretland eru aðeins útlán til einkageira.

Mynd 72. Hlutabréfaverð erlendis

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Sýndar eru breiðar hlutabréfavitölur; S&P 500 í Bandaríkjunum, EURO STOXX Index á evrusvæðinu, FTSE 350 í Bretlandi og Nikkei 225 í Japan. Vísitölurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 2000.

Mynd 73. Stýrivextir seðlabanka erlendis

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur um stýrivextir Seðlabanka í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu og í Bretlandi.

Mynd 74. Vextir á peningamarkaði erlendis

Heimildir: EcoWin. Daglegar tölur um vexti á peningamarkaði til 3 mánaða í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu og í Bretlandi.

Mynd 75. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa erlendis

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Japan og Bretlandi.

Mynd 76. Gengi evru gagnvart jeni, Bandaríkjadal og bresku pundi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar vísitölur. Krossgengi m.v. íslenska krónu. Vísitölurnar eru settar á 100 29. desember 2000.

Mynd 77. Hagvaxtarspár fyrir Bandaríkin og ESB

Heimild: Concensus Forecasts. Spá um árlegan raunvöxt vergrar landsframleiðslu í Bandaríkjunum og í Evrópusambandinu. Byggt á mánaðarlegum spám 240 stofnana víðsvegar um heim sem vegnar eru saman. Sýndar eru spár fyrir næstliðið ár, yfirstandandi ár og næsta ár, og er einn ferill fyrir hvert ár.

Mynd 78. Hagvaxtarspár fyrir öll lönd (meðaltal)

Heimild: Concensus Forecasts. Spá um árlegan raunvöxt vergrar landsframleiðslu að meðaltali í þeim löndum sem Concensus Forecasts birtir spár fyrir. Byggt á mánaðarlegum spám 240 stofnana víðsvegar um heim sem vegnar eru saman. Sýndar eru spár fyrir næstliðið ár, yfirstandandi ár og næsta ár, og er einn ferill fyrir hvert ár.

Mynd 79. Leiðandi hagvísar (Leading Indicators) OECD

Heimild: EcoWin, OECD. 6 mánaða breyting á árskvarða. OECD, Bandaríkin, evrusvæðið, Bretland og Japan. Leiðandi hagvísar OECD eru samsettir og byggjast á breiðu safni annarra hagvísar.

Mynd 80. Væntingavísitölur á evrusvæðinu og í Bandaríkjunum

Heimild: EcoWin, European Commission, The Conference Board í Bandaríkjunum og Institute for Supply Management (ISM Report on Business) í Bandaríkjunum. Sýndar eru væntingavísitölur fyrir neytendur og fyrirtæki.